

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Komparace daně z nemovitých věcí v České republice a ve Slovenské republice
Comparison of Real Estate Tax in the Czech Republic and in the Slovak Republic

Student:	Petra Jurčagová
Vedoucí bakalářské práce.	Ing. Jiřina Krajčová

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student:

Petra Jurčagová

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6202R049 Účetnictví a daně

Téma:

Komparace daně z nemovitých věcí v České republice a ve Slovenské republice
Comparison of Real Estate Tax in the Czech Republic and in the Slovak Republic

Jazyk vypracování:

čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Daň z nemovitých věcí v České republice
 3. Daň z nemovitých věcí ve Slovenské republice a ve vybraných zemích Evropské unie
 4. Analýza daně z nemovitých věcí
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 276 s. ISBN 978-80-7478-841-3.
- ŠÍROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0.
- VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014*. 12. vyd. Praha: 1. VOX, 2014. 392 s. ISBN 978-80-87480-23-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jiřina Krajčová**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně kromě přílohy č. 1, kterou jsem samostatně vyplnila a vložila.“

V Ostravě dne 6.5.2016

.....*Jurčagová*.....

Petra Jurčagová

OBSAH

1. ÚVOD.....	5
2. DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ V ČESKÉ REPUBLICE	7
2.1. Charakteristika daní	7
2.2. Vlastnosti a funkce daní	7
2.3. Základní prvky daně	9
2.4. Klasifikace daní	11
2.5. Historie daní	13
2.6. Daňová soustava ČR.....	15
2.7. Daň z nemovitých věcí.....	17
2.7.1. Historie.....	18
2.7.2. Daň z pozemků	18
2.7.3. Daň ze staveb a jednotek	20
2.7.4. Společná ustanovení	22
2.8. Pravomoci obcí k dani z nemovitých věcí.....	22
2.8.1. Rozpočet obce	22
2.8.2. Daňové příjmy obcí	23
2.8.3. Obecně závazné vyhlášky	24
2.8.4. Koeficienty.....	25
3. DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ VE SLOVENSKÉ REPUBLICE A VE	
VYBRANÝCH ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE	27
3.1. Charakteristika Slovenské republiky	27
3.2. Daňová soustava Slovenské republiky	27
3.3. Daň z nemovitostí ve Slovenské republice	29
3.3.1. Daň z pozemků	30
3.3.2. Daň ze staveb	31
3.3.3. Daň z bytů a nebytových prostor v bytovém domě.....	32
3.3.4. Osvobození a snížení daně.....	33
3.4. Evropská unie.....	34
3.4.1. Stručná charakteristika.....	34
3.4.2. Historie.....	35
3.5. Daňová a obchodní politika Evropské unie	36
3.5.1. Orgány EU	36

3.5.2. Harmonizace daní	37
3.6. Bulharsko.....	39
3.6.1. Daň z nemovitých věcí v Bulharsku	39
3.7. Dánsko	39
3.7.1. Daň z nemovitých věcí v Dánsku	40
3.8. Estonsko.....	40
3.8.1. Daň z nemovitých věcí v Estonsku	40
3.9. Kypr	41
3.9.1. Daň z nemovitých věcí v Kypru	41
3.10. Litva	41
3.9.2. Daň z nemovitých věcí v Litvě	42
3.11. Rakousko	42
3.9.3. Daň z nemovitých věcí v Rakousku	42
4. ANALÝZA DANĚ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ.....	43
4.1. Srovnání daně z nemovitých věcí v České a ve Slovenské republice	43
4.2. Praktický příklad z České republiky	44
4.2.1. Opava.....	44
4.2.2. Doksy.....	46
4.3. Praktický příklad ze Slovenské republiky	47
4.3.1. Malčice.....	47
4.3.2. Senec	49
4.4. Srovnání výše daně v obou zemích	52
ZÁVĚR	54
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	55
SEZNAM ZKRATEK	57
SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A SCHÉMAT	
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
SEZNAM PŘÍLOH	

1. Úvod

Daně jsou nezbytnou součástí každého veřejného rozpočtu. Tvoří největší část jeho příjmů. Musí být proto stanovena jasná a srozumitelná pravidla, pro jejich výběr, výpočet a odvádění. Placení však není dobrovolné, proto je žádoucí jakýsi donucovací systém formou různých sankcí za pozdní odvedení a pro případy záměrného zkracování daní nebo přímé vyhýbání se jejich placení je konkrétně vymezena část v trestním zákoníku.

Daně jsou v našem systému rozděleny na přímé a nepřímé. Rozdíl je v jejich dopadu a placení. Výše přímých daní se odvíjí od výše příjmů poplatníků. Naopak výše nepřímých daní s důchody poplatníků příliš nesouvisí. Daň z nemovitých věcí, která je v práci charakterizována, porovnávána a analyzována, spadá do daní přímých. Patří mezi nejstarší v historii a byla vybírána už v Římské republice. Tehdy to bylo z půdy, domů, movitého majetku a dokonce i z otroků. V současné době se vztahuje pouze na pozemky a stavby nacházející se na území České republiky. Jejím správcem je sice finanční úřad, ale výnos této daně plyne do rozpočtu obce a je jedním z jeho nejvýznamnějších příjmů.

Hlavním cílem této bakalářské práce je srovnání daně z nemovitých věcí v České republice a ve Slovenské republice a následné využití získaných poznatků v praxi. Charakteristika daně z nemovitých věcí v obou státech, výpočet daně vždy ve dvou vybraných městech České a Slovenské republiky a následná analýza a komparace výsledků.

Cílem teoretické části je přiblížit všeobecnou charakteristiku daní, popsat jejich rozdělení a daňový systém v České republice. Je také krátce nahlédnuto do historie této oblasti.

Dalším teoretickým cílem je následně definovat daň z nemovitých věcí nejen v České republice, ale také ve Slovenské republice. Vymezit předmět této daně, její rozdělení, základ a sazbu a také nastínit postup samotného výpočtu.

Jako další cíl je stanovena charakteristika Evropské unie, uvedení jejích hlavních orgánů a cílů, stručný základ historie a popis daňových systému zemí Evropské unie včetně daně z nemovitých věcí ve vybraných státech tohoto společenství.

Nakonec je tato daň porovnána v obou zemích a jsou vymezeny hlavní rozdíly v jejich legislativě. Cílem praktické části je tedy praktický výpočet této daně v celkem čtyřech vybraných městech z České a Slovenské republiky a na konci je pak provedena následná komparace dosažených výsledků, analýza významných rozdílů a stanovení jejich možných příčin.

V teoretické části je použita převážně metoda deskriptivní. V praktické části jsou pak získané výsledky porovnány metodou komparace a následně jsou spolu s rozdíly analyzovány.

Veškeré poznatky vycházejí především z odborné literatury, zákonů a v menší míře také z internetových zdrojů.

2. Daň z nemovitých věcí v České republice

Daňovou soustavu České republiky (dále jen „ČR“) tvoří přímé a nepřímé daně. Daň z nemovitých věcí (dále jen „DzNV“) spadá do těch přímých, jelikož se odvíjí přímo od majetku poplatníka. Má za sebou dlouhou historii začínající již ve starověkém Římě. V následujících subkapitolách jsou daň z nemovitých věcí a všeobecně také daně, jejich prvky a vlastnosti, podrobněji rozebrány.

2.1. Charakteristika daní

Daně doprovázejí člověka snad celý život. Při výkonu výdělečných činností je to daň z příjmů, které se, myslím, v životě snad nikdo nevyhne, stejně jako dani z přidané hodnoty, která je zahrnuta v cenách produktů a služeb, jež nakupujeme. Spousta daní provází také podnikatele při jejich podnikání, ať už je to daň silniční, daň z příjmů či spotřební daň. Jedná se nejen o daně samotné, ale také slevy na těchto daních, které se nás týkají už jako dětí, kdy na nás rodiče uplatní slevu na dítě a dále pak nárok na slevu za poplatníka, kterým se stane většinou každý z nás. Na celém území našeho státu žije spousta vlastníků nějakých nemovitostí, ať už bytů, pozemků, chat, lesů, či jen malých zahrádek. Zdaňováním nemovitých věcí se má bakalářská práce zabývat.

2.2. Vlastnosti a funkce daní

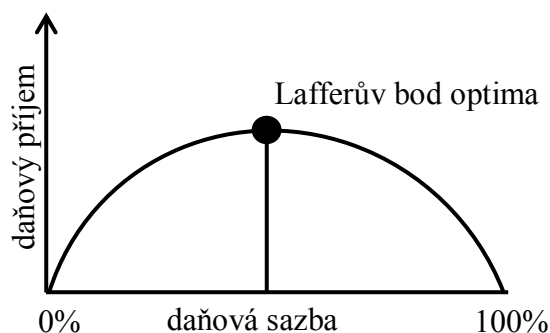
Daň je povinná, zákonem stanovená platba do veřejného rozpočtu, je nenávratná, neekvivalentní a většinou také neúčelová.

Daň je vlastně cena, kterou subjekty platí za spotřebovávání určitých statků. Je určena na hrazení společných potřeb, proto plyne do veřejných rozpočtů, ze kterých se pak tyto potřeby hradí. Její charakteristickou vlastností, jak již bylo zmíněno, je ale neekvivalentnost, což znamená, že díl, jakým se subjekt podílí na financování těchto potřeb, nemá žádný vliv na to, kolik statků sám spotřebuje. Aby mohla být vybírána, musí být také jednoznačně stanovena. Protože placení daní částečně omezuje svobodu jednotlivce, musí být tato povinnost uložena určitou právní normou. Daň je navíc také neúčelová, jelikož nikdo dopředu přesně neví, co z ní bude financováno. Státní rozpočet si tedy můžeme představit jako pokladnu, do které plynou příjmy a hradí se jimi veřejné potřeby, aniž by se vědělo, z výnosu které daně jsou vlastně financovány. Zaplacením daně tedy jedinci nevzniká nárok na konkrétní plnění z rozpočtu. [8, 11]

Daně mohou v dnešní době plnit celou řadu funkcí. Očekává se také od nich více než jen naplnění rozpočtů. V následujícím textu jsou uvedeny ty nejdůležitější.

Primární funkcí je funkce fiskální. Spočívá ve schopnosti naplnit veřejný rozpočet. Měla by být vždy zachována, jinak daně ztratí smysl. Nesmíme však ostatní funkce ignorovat, to by přineslo negativní makroekonomické a mikroekonomické důsledky, jako například zvýšení nezaměstnanosti nebo úpadky ekonomických subjektů. S fiskální funkcí je spojena Lafferova křivka, která znázorňuje závislost vybraných daní na míře jejich zdanění. Jak je ze schématu č. 2. 1. vidět, v obou extrémních hodnotách je výnos z daně nulový. Při nulovém zdanění je důvod jasný, když není žádná sazba, neplyne ani žádný příjem. Při 100% zdaněním zase ztrácí daňové subjekty motivaci vytvářet nějaký zisk, a proto jsou také tyto příjmy nulové. Mezi těmito body existuje určité optimum, které zajistí při určité daňové sazbě maximální výnosy. Je však velmi obtížné jej najít. Křivka je použitelná pro všechny typy daní.

Schéma č. 2. 1. – Lafferova křivka

Zdroj: Radvan (2015, s. 11), vlastní zpracování

Prostřednictvím další, a to alokační funkce, se prostředky rozdělují tam, kde to stát uznává za vhodné. Vyplývá hlavně z toho, že na některých trzích selhává efektivnost tržních mechanismů, což neodpovídá představě státu o optimálním rozvoji. Může tedy umožnit daňová zvýhodnění formou úlev prostřednictvím částečného financování určitých potřeb. Poskytuje-li stát tyto daňové úspory, hovoříme o nepřímém financování, tedy o nepřímé daňové podpoře. [8, 11]

Daně jsou vhodným nástrojem pro zmírnění rozdílů v důchodech jednotlivých osob tím, že se ve větší míře dotýkají bohatších, což umožňuje prostřednictvím přerozdělování zvyšovat příjmy těch chudších. Tady mluvíme o další z funkcí, a to o redistribuční. Musí vždy platit, že ten kdo má více, bude také více odvádět a naopak.

Daně jsou subjekty vnímány zpravidla jako újma, a tak se snaží všemi způsoby svou daňovou povinnost nějak omezit. Proto stát těmto subjektům umožňuje využít různé daňové úspory, např. formou odčitatelných položek od základu daně. Snaží se je tedy trochu stimulovat, čímž daně plní svou funkci stimulační.

Poslední vyjmenovanou funkcí je funkce stabilizační. Jejím úkolem je zmírnit výkyvy ekonomického cyklu zvláště v období konjunktury, kdy důchody a spotřeba rychle rostou a v období stagnace, kdy se naopak jejich růst zastaví. Využití této funkce je podmíněno správným hospodařením, tzn. v dobách příznivé ekonomické situace tvořit rezervy pro horší časy a v oněch časech je pak efektivně využít. [8, 11]

2.3. Základní prvky daně

Daně mají několik svých typických prvků, které jsou znázorněny ve schématu č. 2. 2.

Schéma č. 2. 2. – Základní prvky daně

Zdroj: Radvan (2015, s. 12), vlastní zpracování

Daňovými subjekty jsou poplatníci a plátcí daně. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, na jejíž příjmy, majetek nebo činnost dopadá daň. Plátce je pak ze zákona povinen tuto daň vyčíslit, vybrat či srazit a v určité lhůtě stanovené zákonem ji pak odvést příslušnému správci daně.

Předmětem zdanění se rozumí určitá hmotněprávní skutečnost, která vyvolává vznik zákonné daňové povinnosti. Většinou se již objevuje v samotném názvu daně. Tímto objektem může být například vlastnictví majetku, spotřeba či příjem.

Základ daně se pak stanoví podle tohoto předmětu. K tomu může být využita účetní závěrka, hrubá mzda poplatníka, určité množství či peněžní vyjádření. Existují různé výjimky stanovení základu daně. Jako příklad si uvedeme „sensu stricto“ a „sensu largo“. První zmíněné spočívá ve stanovení meze základu daně, pod kterou se daň již nevybírám. Druhé vymezuje pevné částky, které snižují základ daně. Příkladem jsou nezdanitelné částky u daně z příjmu. [8]

Sazbou daně se pak určí samotná výše daně. Jako základní rozlišujeme pevnou a procentní sazbu. Pevná sazba určuje pevnou částku daně, bez ohledu na její základ. Procentní sazba pak určité procento ze základu daně. Může se chovat lineárně, což znamená stejné procento daně u různých základů. Dále progresivně, kdy se stoupajícím daňovým základem se zvyšuje i sazba daně. A nakonec regresivně, což je opak progresivního chování. Tedy se snižujícím se základem daně klesá i ona sazba. Používá se spíše v některých švýcarských kantonech nebo v Albánii.

Dalšími zmíněnými prvky daně jsou korekční prvky. Jejich prostřednictvím je dána možnost ovlivnit vyměření daně pomocí osvobození od daně, daňovými úlevami či různými slevami. Jsou stanoveny zákonem, nebo individuálně správcem daně. [8]

Rozpočtové určení daně stanoví, do kterého rozpočtu daň plyne. V ČR je toto určení upraveno Zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů. Zákon o rozpočtovém určení daní vymezuje systém svěřených a sdílených daní. U svěřených daní je celý výnos příjmem rozpočtu obce, kraje nebo Statutárního fondu dopravní infrastruktury. Jedná se zejména o daň z nemovitých věcí, která plyne do rozpočtu obce, ve které se daná obec nachází. Daň z příjmů právnických osob, kdy poplatníkem je obec či kraj, plyne do jejich rozpočtů. Poslední z této kategorie je silniční daň, která je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury. Mezi sdílené daně, jejichž výnos se dělí mezi veřejné rozpočty v určitém poměru, patří daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob a spotřební daň z minerálních olejů. U ostatních plyne jejich výnos do státního rozpočtu.

Správu daní provádí na základě zákonem svěřené působnosti správce daně. Náplní jeho činnosti je správné zjištění a stanovení základu daně, provádění vyhledávací činnosti, kontrola plnění daňových povinností poplatníky a následné zabezpečování úhrady daní. Tyto

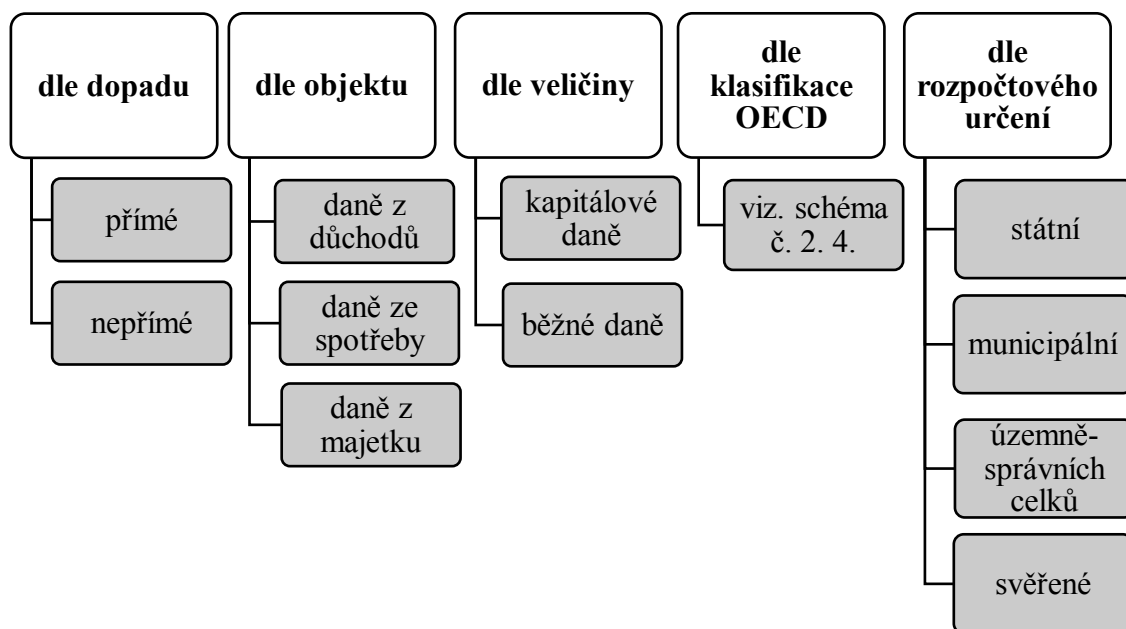
úkoly provádí prostřednictvím svých úředních osob. Je rozlišována věcná, místní a funkční příslušnost správy daní. Neexistuje však žádný univerzální správce daně, který by se zabýval všemi druhy daní, ale konkrétní správci daně, kteří se řídí konkrétními právními předpisy. [8]

2.4. Klasifikace daní

Daně lze třídit z mnoha různých pohledů, podle příjmu, objektu, veličiny, adresnosti či druhu sazby. Dají se také členit i dle jejich funkcí, které zmiňuje subkapitola č. 2. 2.

V této subkapitole je však rozebráno další třídění daní a zároveň je uvedeno ve schématu č. 2. 3.

Schéma č. 2. 3. – Třídění daní

Zdroj: Kubátová (2015, s. 19-25), vlastní zpracování

Jedním z nejdůležitějších a také hlavních třídění je třídění na daně přímé a nepřímé. Přímé daně se přímo odvíjí od majetku či důchodu poplatníka, ze kterého se pak také vypočítávají. Tato daňová povinnost se nedá převést na jiný subjekt. U nepřímých se naopak daňová povinnost na jiný subjekt přenáší a je promítnuta v cenách statků a služeb.

Dalším hlediskem členění je objekt daně, k němuž jsou daně vztaženy. Patří sem daně z důchodu, spotřeby a majetku. Podle těchto objektů jsou nazvány i různé daňové zákony, např. Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, který se týká zmíněné spotřeby vybraných výrobků. [4]

Podle veličiny se daně třídí na kapitálové a běžné. Veličinou se rozumí stavová veličina, vyjadřující určité množství či stav např. daného majetku, ze kterého se daň platí. Zde hovoříme o kapitálové dani. A dále je to toková veličina, která se týká toku a zjišťuje se za daný časový interval. Jedná se o např. důchod či spotřebu a tyto daně nazýváme běžné.

Klasifikace dle Organizace pro evropskou spolupráci a rozvoj (dále jen „OECD“) je jiná již tím, že do daní zařazuje i příspěvky na sociální zabezpečení. Obecně daně člení do 6 skupin, které jsou zachycena ve schématu č. 2. 4.

Schéma č. 2. 4. – Třídění daní dle klasifikace OECD

Zdroj: Kubátová (2015, s. 23), vlastní zpracování

Uvedená klasifikace má sloužit hlavně pro srovnávání daňových systémů s různými zeměmi. Obecným kritériem pro toto rozdělení je předmět zdanění.

Daně jsou vždy příjmy určitých rozpočtů a z tohoto hlediska je můžeme dále třídít na státní, municipální, které se týkají obcí, dále na vyšších územněsprávních celků a svěřené, plynoucí do vládních rozpočtů na nižších úrovních. [4]

2.5. Historie daní

Daňová teorie se rozvíjela už ve starověkém Římě, a dále pak i ve středověku. První myšlenky, které vyjadřovaly ucelený ekonomický systém, na jehož základě byla objasněna i povaha a funkce daní, se však objevily až v 18. století od francouzských fyziokratů a anglických klasických ekonomů, zejména Adama Smithe a Davida Ricarda, kteří jsou považováni za zakladatele ekonomické vědní disciplíny. Ve svých učeních kladli důraz na přirozenoprávní teorii, podle které mají jednotlivci jejich přirozená práva. Tato individuální svoboda je tak hlavním předpokladem hospodářské teorie a politiky. Zde se však museli potýkat se sporem, který vznikl v souvislosti s těmito přirozenými právy a potřebou vybírat daně. Vyřešili je tzv. směnnou teorií, která daně chápe jako protihodnotu služeb, které jednotlivcům poskytuje stát. [4]

Adam Smith, představitel klasické anglické ekonomie 18. století, zastával názor, že daně odčerpávají prostředky ze soukromého sektoru, čímž omezují jeho produktivitu. Státní výdaje jsou podle něj navíc neproduktivní, a tudíž jejich nižší úroveň bude jen ve prospěch růstu bohatství národa. Pro vyjádření zásady spravedlnosti, určitosti, pohodlnosti a úspornosti stanovil čtyři daňové kanóny, které takto definuje Kubátová (2015, s. 33):

„1) V každém státě by měli poddaní přispívat na výdaje a správu státu tak, aby to co nejlépe odpovídalo jejich možnostem, tj. úměrně důchodu, kterého pod ochranou státu požívají.“ Vyjadřuje zde spravedlnost, při které je žádoucí, aby mezi důchody nebyly rozdíly.

„2) Daň, kterou má každý jednatlivec platit, by měla být stanovena přesně, a nikoli libovolně. Doba splatnosti, způsob placení a suma, kterou má platit, to všechno by mělo být poplatníkovi a komukoli jinému naprosto jasné.“ Tento princip má chránit poplatníka, před nesprávným výběrem daní.

„3) Každá daň by se měla vybírat tehdy a takovým způsobem, kdy a jak se to poplatníkovi asi nejlépe hodí.“ Podle Smithe by měli poplatníci mít možnost zaplatit daň v době, kdy jim plynou určité příjmy a mají tedy prostředky, z nichž ji mohou zaplatit. Příkladem uvádí daň z nájemného, která by měla být placena v době jeho zaplacení nájemcem.

„4) Každá daň by měla být promyšlena a propracována tak, aby obyvatelé platili co nejméně nad to, kolik ona daň skutečně přináší do státní pokladny.“ Zde zdůrazňuje neefektivnost vybírání daní. [4]

Výsledkem jeho úvah je tzv. daňový pluralismus, což je systém zahrnující několik daní. Měl by být návodem pro hospodářskou politiku každého státu.

Dalším významným představitelem byl David Ricardo, který zastával podobné názory jako Adam Smith. Vytvořil klasickou teorii daňového přesunu a podpořil názor J. B. Saye, který tvrdí: „*Nejlepší finanční plán je málo utrácet, nejlepší daň je ta, která je nejmenší*”.

Další teorie se objevila v 19. stol. v podání Johna Stuarta Milla, a to teorie tří výrobních činitelů, kterými jsou půda, práce a kapitál. Odmítal princip prospěchu daní, jelikož stát jimi financuje prostředky pro ochranu osob a majetku a další sociální činnosti. Tento princip by vedl jedině k regresivním sazbám. Zastává naopak princip platební schopnosti. Jelikož lidé nechtějí platit za jiné, je nutné stanovit daňovou povinnost na základě rovnosti. Zároveň by všichni měli utrpět stejnou újmu vzhledem ke svým příjmům. Důchody by tedy měly být postihnuty proporcionální daňovou sazbou. [4]

V neoklasicismu, v poslední třetině 19. stol., v ekonomice dochází k tzv. marginalistické revoluci, kterou můžeme považovat za začátek nynější ekonomie. Hlavním cílem těchto neoklasiků bylo zkoumání rovnováhy na dokonale konkurenčním trhu. K analýze daňového přesunu a dopadu využili jako první poptávkovou i nabídkovou křivku a teorii "přebytku spotřebitele a přebytku výrobce". Tímto ukázali, jak daňové břemeno převyšuje vybíranou daň. Břemenem se rozumí ztráta přebytku spotřebitele, který chápeme jako rozdíl mezi cenou, kterou je ochoten zaplatit a cenou, kterou ve skutečnosti zaplatí. Jako představitele neoklasicismu si uveďme Arthura Cecila Pigoua, který je zakladatelem ekonomiky blahobytu. Pigou považuje za cestu k blahobytu ve společnosti rovnoměrnější rozdělení důchodů. Dále se zabýval také oznamovacím efektem daně, který způsobuje změnu v chování poplatníka již před uvedením daně do praxe.

V období hospodářské krize přichází významný britský ekonom John Maynard Keynes a přináší novou rozpočtovou teorii. Keynes vidí rovnováhu v ekonomice při nižší úrovni produktu, kdy výrobní faktory nejsou plně využívány a existuje nezaměstnanost. Důsledkem tohoto stavu jsou však nízké sklony ke spotřebě, slabé investiční podněty, a tudíž je i poptávka po investicích nižší než úspory. Řešením je odstranění tohoto přetlaku úspor nad investicemi monetární nebo fiskální politikou. Rozhodující význam mají však rozpočtová opatření státu, které směřují jak ke zvýšení poptávky, tak i ke stimulaci investic. Důležitá úloha je tedy určena daním. Progresivní daně zvyšují spotřebu díky přerozdělování důchodů ve prospěch příjemců těch nižších. Toto zdanění také v období konjunktury odčerpává větší

podíl důchodů než v krizi a tlumí tak výkyvy poptávky. V době deficitu státního rozpočtu pak umožňuje pokrýt náklady spojené s podporou investic. Keynesova teorie tedy připouští nevyrovnanost státního rozpočtu, ale vyžaduje vyrovnanost alespoň v období jednoho hospodářského cyklu. [4]

V 60. a 70. letech se však ukázalo, že jeho politika vede časem k inflaci. Objevuje se tedy nová ekonomie, a to neokonzervativní, která potlačuje přímou státní regulaci a zaměřuje se spíše na funkci samoregulace tržních mechanismů. Upřednostňuje monetární politiku před fiskální. Vzniká nová daňová teorie, a to teorie strany nabídky. Jak již z názvu plyne, jde o povzbuzení nabídky. Největšího úspěchu ve světě dosáhla díky formulace tzv. ozdravovací daňové politiky. Tato politika uvádí posílení váhy nezdaněných důchodů jako hlavní stimulator expanze. Pokles daňového zatížení vede k větší pracovní aktivitě a také ke zvýšení úspor. Díky tomu tak dochází k vyššímu investování. Tuto teorii rovněž vyjadřuje Lafferova křivka, která byla vysvětlena v kapitole č. 2. 2. Tedy při nižších daňových sazbách rostou příjmy státu, ale od určitého bodu se růst změní v pokles. Je to způsobeno odrazením jedinců od práce, a tudíž i od úspor. Upřednostněn je naopak volný čas a spotřeba. Proto je potřeba najít optimální daňovou sazbu, kterou přijmou obě strany.

V současné době jsou daně propojeny s celou ekonomikou a jsou jim připisovány stejné funkce jako veřejným financím. [4]

2.6. Daňová soustava ČR

Daňovou soustavu v České republice, která je znázorněna v tabulce č. 2. 5., tvoří daně přímé a nepřímé.

Přímé daně mají přímo úměrný dopad na důchod fyzických či právnických osob. Stanovují se z jejich příjmů, od kterých jsou odečteny všechny výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Dále se tyto daně vyměřují také z majetku poplatníka, který je vždy u přímých daní zároveň jejich plátcem. [3]

Nepřímé daně se dotýkají důchodů osob, jak již vypovídá název, nepřímo. Tyto daně jsou nejčastěji ukryty již v cenách zboží a služeb, které spotřebováváme. Poplatník se tak sám může rozhodnout, zda zboží koupí, a tím pádem také daň zaplatí, nebo se jej vzdá. Prodávající je pak plátcem této daně a odvádí ji příslušnému správci daně. Je u něj pouze průběžnou položkou, a tudíž nijak neovlivňuje jeho majetkové poměry. Není zde tatáž totožnost poplatníka a plátce jako u daně přímé. [3]

Tab. č. 2. 5. - Daňová soustava v ČR

Přímé daně	Nepřímé daně
Daně z příjmů <ul style="list-style-type: none"> • daň z příjmů fyzických osob <ul style="list-style-type: none"> - příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků - příjmy ze samostatné činnosti - příjmy z kapitálového majetku - příjmy z nájmu - ostatní příjmy • daň z příjmů právnických osob 	Selektivní daně <ul style="list-style-type: none"> • spotřební daň • daň z minerálních olejů • daň z lihu • daň z piva • daň z vína a meziproduktů • daň z tabákových výrobků Energetická daň <ul style="list-style-type: none"> • daň ze zemního plynu a některých dalších plynů • daň z pevných paliv • daň z elektřiny
Daně majtkové <ul style="list-style-type: none"> • daň z nemovitých věcí <ul style="list-style-type: none"> - daň z pozemků - daň ze staveb a jednotek • daň z nabytí nemovitých věcí • silniční daň 	Univerzální daně <ul style="list-style-type: none"> • daň z přidané hodnoty

Zdroj: Meritum. Účetnictví podnikatelů (2014, s. 245)

Daně z příjmů jsou daněmi přímými a patří mezi naše významné rozpočtové příjmy. Daň z příjmů fyzických osob zahrnuje všechny zdanitelné příjmy jednotlivců. Je spojena s největším očekáváním na jedné straně a odporem na té druhé. Je od ní vyžadováno, aby redistribuovala důchody od těch bohatších k sociálně potřebným. Základ této daně tvoří 5 dílčích základů, které odpovídají druhům zdanitelných příjmů. Nejdůležitější jsou příjmy ze závislé činnosti, které tvoří hlavně mzdy a platy, dále máme příjmy ze samostatné činnosti, které se týkají podnikatelských subjektů, poté příjmy z kapitálového majetku, z nájmu a jako poslední jsou ostatní příjmy. Základ daně si mohou poplatníci různě snížit pomocí nezdanitelných položek, jako například o hodnotu poskytnutých darů, placené úroky z úvěrů na bydlení, platby na životní pojištění a další. [3]

Daně z příjmů právnických osob podléhají všechny právnické osoby. Předmětem jsou příjmy z jejich činností nebo z nakládání s majetkem. Základ daně se zjišťuje z výsledku hospodaření daně společnosti a dále se také upravuje o položky odčitatelné či přičitatelné k tomuto základu daně. Pod těmi přičitatelnými si můžeme představit např.: účetní odpisy, výdaje na pořízení hmotného a nehmotného majetku, výdaje na reprezentaci a další. [3]

Majetkové daně patří mezi doplňkové příjmy rozpočtů. Jejich struktura se v roce 2014 změnila, kdy se daň dědická a darovací stala součástí daně z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí. Týká se prodeje nemovitých věcí a základem daně je nabývací hodnota. Poplatníkem je buď převodce vlastnického práva, nebo nabyvatel. Sazba daně je lineární a činí 4%. Její výnos je příjmem rozpočtu státu. Další daní, která se týká nemovitostí, je daň z nemovitých věcí. Ta je příjmem obecního rozpočtu a týká se pozemků, kdy základem daně je samotná výměra v m², dále staveb a jednotek. Daní silniční se zdaňuje užívání vozidel k podnikání v České republice. Předmětem této daně jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, registrovaná a provozovaná v České republice, používaná k podnikání. Existují však výjimky, kdy některá vozidla předmětem daně nejsou. Vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny, určená k přepravě nákladů a registrovaná v České republice jsou silniční daní zdaněny vždy. Základem daně je u osobních automobilů zdvihový objem motoru a u ostatních součet povolených hmotností na nápravu v tunách a počet náprav. Sazby daně jsou stanoveny pevnou částkou a mohou se dle Zákona č.16/1993 Sb. o dani silniční snížit nebo naopak zvýšit. [3]

Selektivní daně patří do nepřímých a zahrnují daně spotřební a energetické. Spotřební daň se vztahuje na statky, u kterých má stát za cíl omezit jejich spotřebu. Jsou jimi minerální oleje, líh, pivo, víno a meziprodukty a tabákové výrobky. Plátcí daně jsou všechny osoby, které provozují daňový sklad nebo jsou výrobci či příjemci těchto výrobků a vznikla jim povinnost tuto daň vybrat a následně odvést. Je také součástí základu daně z přidané hodnoty. Do předmětu energetických daní spadá zemní plyn a některé další plyny, pevná paliva a elektřina. Plátcem je provozovatel distribuční cesty, dodavatel či osoba, která spotřebovala nezdaněná pevná paliva, elektřinu či plyn.

Mezi nepřímé, univerzální daně, patří daň z přidané hodnoty. Je zahrnuta v cenách zboží a služeb a zatěžuje tak jejich končeného spotřebitele. Odvádí ji však poskytovatel těchto statků. Předmětem daně je tedy například dodání zboží nebo pořízení zboží, poskytnutí či přijetí služby, a to v rámci tuzemska, zemí Evropské unie i třetích zemí. Skládá se z daně na vstupu a na výstupu. Jejich rozdíl je pak daňovou povinností, kterou musí plátce odvést, nebo nadměrným odpočtem, který naopak obdrží ze státního rozpočtu. [3]

2.7. Daň z nemovitých věcí

Jak již bylo zmíněno, daně postihují nejen příjmy každého z nás, ale také majetek, kdy se nejčastěji zdaňují právě nemovité věci. Spousta lidí vlastní nějaký dům, byt nebo jen malou

zahrádku či les. Musí tedy platit daň z nemovitých věcí. Ta je rozdělena na daň z pozemků a ze staveb a jednotek. Na co přesně se dílčí části vlastně vztahují a způsob jejich stanovení i placení je rozebráno v následujících subkapitolách.

2.7.1. Historie

Daň z nemovitých věcí patří mezi nejstarší typy daní v naší historii. Už v Římské republice byla vybírána daň z půdy, domů, otroků, zvířat a movitého majetku. Byla však velmi nízká. Sazby se pohybovaly kolem 0,01%. Postupně však výše sazeb rostla a drobní rolníci byli nuceni vzdávat se římského občanství a dobrovolně se hlásit k otroctví, jen aby unikli placení vysoké daně. Císař Valens však v roce 368 n. l. zvyšování daní zakázal, v době kdy už byla římská říše ve stádiu úpadku. [21]

V letech 868 a 871 se ve staré Anglii za každý rok vybírala plošná daň z rozsahu pozemků. Později byla nahrazena daní s jiným názvem, která zahrnovala pouze ornou půdu. Za vlády Viléma Dobývatele byl sestaven dokonce i velmi detailní katastr nemovitostí a majetku, včetně zvířectva. V Anglii tedy neměla daň nikdy tak neblahé následky jako ve starém Římě.

Majetková daň občas sloužila také jako náhrada daně z příjmů tam, kde stát neměl přehled o ziscích rolníků a obchodníků.

V období novověku se objevila filosofie luxusu, která přinesla jiné pojetí daně z majetku. Jako příklad si můžeme uvést daň z oken, která dopadala na domy se šesti a více okny či daň z krbů, která byla velmi neoblíbená. Daň bylo však možno efektivně vybírat až ve vyspělé civilizaci.

V dnešní době je daň z nemovitostí významnou částí obecních rozpočtů. Zároveň však patří celosvětově mezi nepopulární daně, jelikož není dána přímá vazba mezi její velikostí a výší příjmu poplatníka. [21]

2.7.2. Daň z pozemků

Předmětem této daně jsou pozemky, které se nacházejí na území našeho státu a jsou evidované v katastru nemovitostí. Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí vymezuje také pozemky, které naopak předmětem daně nejsou. Například ty, které jsou zastavěny stavbou, lesní pozemky, na kterých se rozprostírají ochranné lesy, vodní plochy nebo pozemky, určené pro obranu našeho státu.

Poplatníkem daně je vlastník pozemku zapsaný v katastru. Pokud však vlastník není znám, stává se plátcem jeho uživatel. V jiném případě to může být svěřenský či podílový fond nebo organizační složka státu, pokud je vlastníkem stát.

Některé pozemky mohou být od daně osvobozeny. Tento nárok poplatník uplatní až v daňovém přiznání. Zde jsou zahrnuty například pozemky ve vlastnictví státu či obce, pozemky, které tvoří součást církevní stavby, školské budovy, muzea, galerie, čistírny odpadních vod, apod. U některých je však nutné posoudit, zda nejsou určeny k podnikání, poté nárok na osvobození zaniká. [12]

Základ daně u různých typů pozemků se liší. U chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů je to vždy cena půdy násobená skutečnou výměrou v m². U hospodářských lesů a rybníků, určených pro průmyslový chov ryb, zase cena pozemků násobená skutečnou výměrou v m² nebo se jako cena pozemku může použít částka 3,80 Kč, uvedená v zákoně. Základ daně u ostatních pozemků je už jen samotná jejich výměra. [12]

Sazby daně jsou speciálně určeny pro různé typy pozemků, jak lze vidět v tabulce č. 2. 6. Jsou uvedeny v procentech, a dále také v korunách. Stavební pozemky zákon více specifikuje. Jedná se o pozemky, určené k zastavění zdanitelnou stavbou, na kterou bylo vydáno stavební povolení. Nejsou jimi však pozemky, které byly určeny k zastavění zdanitelnou stavbou, které jsou podle tohoto zákona osvobozeny. Stavebním pozemkem přestane být v okamžiku, kdy se stavba stane předmětem daně ze staveb nebo rozhodnutí o povolení ke stavbě pozbude platnosti.

Tab. č. 2. 6. – Sazby daně z pozemků

Typ pozemku	Sazba daně
orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady	0,75 %
trvalé travní porosty, hospodářské lesy, rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb	0,25 %
zpevněné plochy pozemků užívané pro <ul style="list-style-type: none"> a) zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství b) průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a další druhy 	1 Kč 5 Kč
stavební pozemky	2 Kč
ostatní plochy	0,2 Kč
zastavěné plochy a nádvoří	0,2 Kč

Zdroj: Zákon č. 338/1992 o dani z nemovitých věcí, vlastní zpracování

Základní sazba je násobena koeficientem podle počtu obyvatel v dané obci. Nejmenší je 1, a to v obcích u počtu obyvatel do 1 000 a naopak nejvyšší v Praze s hodnotou 4. Obce jej

mohou dále snížit o jednu až tři kategorie nebo i zvýšit o jednu kategorii. U daně pozemků se vztahuje pouze na pozemky stavební.

Dalším koeficientem je koeficient místní. Jeho velikost si stanoví obec, a to v hodnotách 2, 3, 4 nebo 5. Násobí se jím konečná daňová povinnost. Nevztahuje se však na pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a na pozemky trvalých travních porostů.

Konečná daň se vypočte vynásobením základu daně sazbou, předem násobenou koeficientem. Dále se výsledná daň násobí místním koeficientem, u pozemků stanovených zákonem. [12]

2.7.3. Daň ze staveb a jednotek

Předmětem jsou zdanitelné stavby a jednotky, stojící na území České republiky. Nepatří sem však stavby, v nichž se nacházejí zdanitelné jednotky.

Poplatníkem daně je opět vlastník. Dále jím může být svěřenský fond, podílový fond či organizační složka státu, v případě, že je stavba ve vlastnictví České republiky. Pokud je nemovitost propachtována, poplatníkem je pachtýř. [12]

Mnohé stavby a jednotky mohou být opět od daně osvobozeny. V případě, kdy jsou ve vlastnictví státu či obce nebo jsou kulturními památkami, či slouží církvím k vykonávání náboženských obřadů. Dále stavby vodárenských objektů, školy, knihovny, muzea, zdravotnická zařízení a další podobné. Podobně jako u pozemků je potřeba opět u některých brát ohled na to, zda nejsou užívány k podnikání. V tomto případě by osvobozeny nebyly. Nárok na osvobození se také uplatní až v daňovém přiznání.

Základ daně ze staveb tvoří výměra zastavěné plochy v m². Nachází-li se tato jednotka v budově bytového domu a váže se k ní podíl na pozemku, nebo její vlastník je spoluvlastníkem jiného pozemku ve spoluvlastnictví všech vlastníků takovýchto jednotek, násobí se základ daně koeficientem 1,22. V ostatních případech použijeme hodnotu 1,20.

Sazby daně jsou různé podle typu stavby či jednotky, nebo účelu, ke kterému je užívána. Speciálně u budovy, která tvoří příslušenství k budově obytného domu, se zdaňuje pouze plocha přesahující 16 m². Sazby daně jsou uvedeny v korunách a vyčleněny v tabulce č. 2. 7. U staveb se sazba daně zvyšuje o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží, které se v ní nachází. Opět ale existují výjimky, kdy toto neplatí, a to u podnikatelských staveb a ostatních jednotek. [12]

Tab. č. 2. 7. – Sazby daně ze staveb a jednotek

Typ stavby a jednotky	Sazba daně
budovy obytného domu a budovy tvořící příslušenství k tomuto domu	2 Kč
budovy užívané pro rodinnou rekreaci	6 Kč
stavby, plnící doplňkovou funkci k těmto budovám, s výjimkou garáží	2 Kč
garáže, vystavěné odděleně od obytných domů a u jednotek, užívaných jako garáž	8 Kč
stavby a jednotky, jejichž převažující část plochy je užívána k	
a) podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním a vodním hospodářství	2 Kč
b) podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice a ostatní zemědělské výrobě	10 Kč
c) ostatní druhy podnikání	10 Kč
ostatní zdanitelné stavby	6 Kč
ostatní zdanitelné jednotky	2 Kč

Zdroj: Zákon č. 338/1992 o dani z nemovitých věcí, vlastní zpracování

Stejně jako u pozemků je stanoven koeficient podle počtu obyvatel, který se vztahuje na budovy obytného domu včetně budov tvořících jeho příslušenství a ostatní zdanitelné jednotky. Opět jej obec může ještě navýšit či naopak snížit. Navíc obec může vyhláškou stanovit také koeficient 1,5, který se vztahuje na všechny stavby a jednotky kromě budov obytného domu včetně těch, které k nim tvoří příslušenství, ostatních zdanitelných staveb a jednotek. Pokud se některá z budov pro rodinnou rekreaci nachází na území národního parku nebo v zónách I. chráněných krajinných oblastí, násobí se sazba dále hodnotou 2. Pro větší přehlednost jsou koeficienty rozepsány podrobněji ještě v jedné z dalších subkapitol.

Daň se vypočte násobením základu daně příslušnou sazbou, která může být různě upravena. Jestliže se v budově obytného domu nachází místnost, určená výhradně k podnikání, je nutné k takto vypočtené dani ještě přičíst součin podlahové výměry tohoto prostoru v m² a sazby 2 Kč.

Stejně jako u pozemků se nakonec použije místní koeficient, který se zde týká všech staveb a jednotek. [12]

Konečná daň se tedy vypočítá jakou součin základu daně a sazby, která může být dále navýšena o součin 0,75 a počet dalších nadzemních podlaží, toto je pak násobeno koeficientem dle počtu obyvatel a dalšími koeficienty. Výsledná daň se nakonec násobí místním koeficientem.

2.7.4. Společná ustanovení

Základ daně z pozemků a staveb zaokrouhlujeme na celé m² nebo koruny nahoru. Záleží na druhu základu daně. Vypočtená daň se rovněž zaokrouhlí celé koruny nahoru.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Daňové přiznání se však podává do 31. ledna tohoto roku. V případě spoluvlastnictví podává daňové přiznání každý spoluvlastník za svůj spoluvlastnický podíl na nemovité věci. Zda poplatník daňové přiznání podá nebo ne, rozhodne stav k 1. lednu daného roku. Pokud přiznání podal v předchozích zdaňovacích obdobích, nemusí ho podávat znovu. Daň mu bude vyměřena z předchozích daňových povinností. Jestliže však nastala ve vlastnictví poplatníka nějaká změna, je povinen daňové přiznání podat a novou skutečnost přiznat. Povinnost poplatník nemá v případě, že změnou, ke které došlo, byla změna sazby daně, ceny půdy, změna místní příslušnosti či zánik osvobození. Poplatník, který ztratí vlastnická práva k nemovitostem, které podléhají dani z nemovitých věcí nebo zanikly, musí toto oznámit správci daně nejpozději do 31. ledna následujícího zdaňovacího období. [12]

Daň se stanoví platebním výměrem, dodatečným platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. Je vyměřena ze stavu nemovitostí k 1. 1. Placení daně je závislé na typu poplatníka. U těch, kteří provozují zemědělskou výrobu nebo chov ryb, je to ve dvou splátkách, kdy první je nejpozději do 31. srpna a druhá do 30. listopadu zdaňovacího období. Ostatní mají stanoveny také dvě splátky, ale první je splatná již do 31. května a druhá také do 30. listopadu. Pokud vyměřená daň nepřesáhne částku 5 000 Kč, musí být u obou typů poplatníků zaplacená najednou, a to nejpozději do 31. května. Je-li daň ještě dodatečně vyměřena, a ta pak přesáhne tuto částku, je rozdíl splatný do 30. listopadu. Naopak, činí-li částka méně než 30 Kč, pouze se vyměří, ale již nepředepíše k platbě. [12]

2.8. Pravomoci obcí k dani z nemovitých věcí

Stát dává obcím pravomoc měnit výše koeficientů nebo i dále osvobozovat různé nemovitosti, a tím tak ovlivňovat výši daně, která je zároveň příjmem obecního rozpočtu.

2.8.1. Rozpočet obce

Obce jako samosprávné územní celky mají své vlastní rozpočty. Jsou často označovány jako decentralizované peněžní fondy, do kterých plynou příjmy získané z přerozdělování v rozpočtové soustavě nebo příjmy z jejich vlastních činností, které se pak použijí na financování různých potřeb a statků. Hlavní kategorie příjmů a výdajů jsou

uvedeny v tabulce č. 2. 8. Rozpočet má podobu finančního plánu, který musí obci zajistit solventnost, a to tak, že zohledňuje všechny možné výdaje v období, na které je sestavován. Dále stanovuje priority v rámci statků, které obec poskytuje, rozděluje zdroje mezi různé aktivity obce a rozhoduje také o velikosti poplatků a zdanění. Z těchto funkcí rozpočtu lze vyvodit jeho tři základní roviny, kterými jsou rozhodovací, kdy se rozhoduje o tom, čeho má obec v budoucnu dosáhnout, dále řídicí, kdy jde o přerozdělování zdrojů mezi různé organizační složky a poslední rovinou je kontrolní. Poskytuje jakýsi dohled nad příjmy a výdaji nebo také kdo peníze může vydávat a na jaký účel. [7]

Tab. č. 2. 8. – Hlavní kategorie příjmů a výdajů obce

Příjmy	Výdaje
<i>daňové</i>	veřejné služby, veřejný pořádek, vzdělání, zdravotnictví, bydlení, komunální služby, úroky, dotace pro jiné rozpočty
svěřené daně, sdílené daně, místní daně, správní poplatky	
<i>nedaňové</i>	
uživatelské poplatky a služby, příjmy z nájmu, příjmy od vlastních neziskových organizací, zisk z podnikatelské činnosti	
<i>transfery</i>	
dotace ze státního rozpočtu, dotace ze státních fondů, dotace transfery od územních rozpočtů, ostatní nahodilé příjmy	

Zdroj: Provazníková, Sedláčková (2009, s. 67), vlastní zpracování

2.8.2. Daňové příjmy obcí

Jak je vidět v tabulce č. 2. 8., do příjmů obce se mimo jiné řadí také daňové příjmy. Jsou nenávratné a patří mezi nejdůležitější finanční zdroje. Obcím proto musí být svěřeny určité daňové pravomoci, díky kterým mohou velikost těchto příjmů ovlivňovat. Můžeme je posuzovat dle 3 základních hledisek.

Prvním je daňová legislativa, která definuje základ daně a různé pokuty či postupy při nedodržení daňových povinností. Obec může tato rozhodnutí v čase měnit v závislosti na svých příjmových potřebách. Uvedená legislativa působí celostátně, hlavně z důvodu koordinace daňových systémů. [7, 12]

Daňové pravomoci v určování sazeb, základů daní a slev jsou velmi omezeny. Druhým hlediskem, dle kterého lze posuzovat obecní pravomoci, jsou tedy daňové sazby.

Různé sazby by mohly vytvářet externality a nevyhovovaly by zásadě neutrality daní. Neměly by ani vést k různé alokaci příjmů.

Posledním z hledisek je daňové určení. Zde jsou výnosy z daní přerozdělovány podle předem stanoveného způsobu a daňová pravomoc obcí je tak minimální. Daně mají podobu lokálních, sdílených, svěřených a daňových příjmů vybíraných vedle ústředních daní. Přímá kontrola příjmů připadá v úvahu u lokálních daní, u svěřených je určeno zákonem, které daně plynou do obecních a regionálních rozpočtů, sdílené daně mají na celém území státu stejnou základnu a u příjmů vybíraných vedle ústředních daní mají obce možnost stanovit si vlastní slevy i sazby. [7, 12]

Daňové příjmy tvoří nejvýznamnější položku obecních rozpočtů. Nejčastěji jsou jimi důchodové daně, majetkové daně a dále také nepřímé daně, do kterých patří daň z přidané hodnoty a spotřební daň.

Majetkové daně patří mezi nejstarší, objevovaly se již ve starověkém Římě, ale k jejich největšímu výběru došlo až v průběhu 19. století. Jako všeobecně nejvhodnější se uvádí daň z nemovitých věcí, kterou je možno několika způsoby ovlivňovat. Majetkové daně představují jakousi cenu za ochranu majetku. Musí být tedy vytvořen určitý policejní a hasičský aparát, který má k tomuto účelu sloužit. Jsou také vybírány z fiskálních důvodů, neboť představují stálý příjem rozpočtu. Redistribuuji bohatství, představují určitý implicitní příjem vlastníka, který musí zdaňovat, jelikož nemusí platit nájem. Stávají se také poplatkem za veřejné statky, které obec poskytuje formou výstavby komunikací či veřejným osvětlením. Výhodou těchto daní je jejich stabilita a snadná predikce výnosu. Zvyšují hodnotu budov, jelikož jejich výnos se odráží ve službách poskytovaných obcí a zvýšených nákladech na statky. Jako nevýhodu můžeme považovat nesnadné ocenění majetku a nezohledňování současné důchodové situace poplatníků. [7, 12]

2.8.3. Obecně závazné vyhlášky

Na základě ústavního práva mohou zastupitelstva obcí, v rámci své samostatné působnosti, vydávat obecně závazné vyhlášky v mezích zákona a při zachování základních lidských práv a svobod. Jejich smyslem je určovat povinnosti, příkazy i zákazy a přijímat různá preventivní opatření. Působnost spadá pouze na území obce, která vyhlášku vydala. Měla by se vztahovat na záležitosti především místního charakteru a nesmí upravovat to, co je již stanoveno předpisy vyšší síly. U DzNV se prostřednictvím těchto vyhlášek reguluje zejména místní koeficient, koeficienty daně ze stavebních pozemků a staveb, osvobození

nemovitostí dotčených živelnou pohromou, osvobození orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů. [2, 12]

Při vzniku živelné pohromy, ať už požáru, zemětřesení či povodně, může obec vyhláškou zcela nebo jen částečně osvobodit od daně nemovité věci, které byly touto pohromou dotčeny, a to nejdéle na dobu 5 let. Lze jej také stanovit i za již uplynulé zdaňovací období. Vyhlášku obec musí vydat tak, aby byla účinná nejpozději od 31. března následujícího roku po zdaňovacím období, ve kterém k živelné pohromě došlo. Je zároveň povinna zaslat ji správci daně do 5 dnů ode dne nabytí její účinnosti.

Všechny obce musí také dodržovat oznamovací povinnost při vydávání všech těchto závazných vyhlášek. Jsou povinny tyto vyhlášky zaslat správci daně do 5 dnů ode dne nabytí platnosti. [2, 12]

2.8.4. Koeficienty

Celá DzNV plyne do obecních rozpočtů. Zákon o dani z nemovitých věcí (dále jen „ZDNV“) dává tedy obcím možnost prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, jak již bylo zmíněno, některé nemovitosti zcela osvobodit a upravit stanovené výše koeficientů, kterými se násobí sazba této daně.

V případě daně z pozemků se jedná o stavební pozemky. Koeficienty přímo uvádí § 6 odst. 4, ZDNV. Jejich hodnoty se pohybují od 1 do 4,5 a liší podle počtu obyvatel. Zde má obec pravomoc jej v jednotlivých částech obce zvýšit o jeden stupeň nebo naopak až o tři stupně snížit. Nejvyšším je 4,5, týká se Prahy, a ten může být maximálně zvýšen na hodnotu 5. Násobí se jím sazba daně. [2, 12, 20]

U daně ze staveb je stanoveno koeficientů více, a také pro různé druhy staveb. Stejně jako u stavebních pozemků je stanoven koeficient dle počtu obyvatel v § 11 odst. 3, ZDNV, kterým se násobí sazba u budovy obytného domu a ostatních jednotek, zvýšená případně o hodnotu 0,75 za nadzemní podlaží. Opět se pohybuje v rozmezí 1 – 4,5 a obce mají pravomoc jej v jednotlivých částech obce zvýšit o 1 stupeň či snížit nejvýše o 3.

Dále může obec u budov pro rodinnou rekreaci, garáží a ostatních zdanitelných staveb a jednotek stanovit koeficient ve výši 1,5 dle ZDNV, § 11 odst. 3. Pokud se stavby pro rodinnou rekreaci nachází v národních parcích a v zónách I. chráněných krajinných oblastí, násobí se sazba dále koeficientem 2 dle ZDNV, § 11 odst. 4. [2, 12, 20]

Společný pro všechny nemovitosti je místní koeficient, který je uveden v § 12, ZDNV. Opět jej obec může sama stanovit a to ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Násobí se jím již samotná daň. Existuje však výjimka, a to u orné půdy, vinic, chmelnic, zahrad, ovocných sadů a trvalých

travních porostů, kde se nepoužije vůbec. Pro větší přehlednost, jsou jednotlivé nemovitosti a jejich koeficienty uvedeny v tabulce č. 2. 9.

Pokud se tedy obec rozhodne svou pravomoc využít, stanoví koeficienty obecně závaznou vyhláškou a poplatníkům tak změni celkovou výši jejich daňových povinností. V případech určitých změn, které uvádí zákon, nemusí tito poplatníci podávat dílčí daňové přiznání. Daň se vyměří podle poslední známé povinnosti a dále se upraví o změny. Poplatník poté obdrží platební výměr s novou daňovou povinností. [2, 12, 20]

Tab. č. 2. 9. – Přehled koeficientů

typ nemovitosti	koeficient dle počtu obyvatel	obecní koeficient	koeficient pro stavby v NP a CHKO	místní koeficient
orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty	-	-	-	-
hospodářské lesy, chovné rybníky	-	-	-	2 - 5
zpevněné plochy pozemků užívané k podnikání	-	-	-	2 - 5
stavební pozemky	1 - 4,5	-	-	2 - 5
ostatní plochy	-	-	-	2 - 5
zastavěné plochy a nádvoří	-	-	-	2 - 5
budova rodinného domu a budovy tvořící její příslušenství	1 - 4,5	-	-	2 - 5
budova pro rodinnou rekreaci a budovy tvořící doplňkovou funkci	-	žádný nebo 1,5	žádný nebo 2	2 - 5
garáže vystavěné odděleně od budov	-	žádný nebo 1,5	-	2 - 5
zdanitelné stavby a jednotky užívané k podnikání	-	žádný nebo 1,5	-	2 - 5
ostatní zdanitelné stavby	-	-	-	2 - 5
ostatní zdanitelné jednotky	1 - 4,5	-	-	2 - 5

Zdroj: Zdroj: Zákon č. 338/1992 o dani z nemovitých věcí, vlastní zpracování

3. Daň z nemovitých věcí ve Slovenské republice a ve vybraných zemích Evropské unie

Slovenská republika se stejně jako její sousední Česká republika staly 1. května 2004 dalšími členy Evropské unie a obě tak přijaly nová pravidla a ustanovení, týkající se nejen daní ale také společného obchodu, vzdělávání a politiky.

3.1.Charakteristika Slovenské republiky

Slovenská republika (dále jen „SR“) je vnitrozemský stát, nacházející se ve střední Evropě. Sousedí s ČR, dále s Rakouskem, Maďarskem, Ukrajinou a Polskem. Vznikla 1. 1. 1993, a to rozdělením Československa. Rozloha činí 49 035km² a žije zde přes 5 milionů obyvatel. Hlavním městem je Bratislava a hlavou státu prezident, kterým je v současné době od roku 2014 Andrej Kiska.

Slovensko vstoupilo v roce 2009 do eurozóny a přešlo tak ze Slovenské koruny na evropskou měnu, euro. Na slovenskou ekonomiku má velký vliv zemědělství, které je zde velmi rozvinuté. Pěstuje se zde obilí a víno, v horských polohách se chovají ovce a dobytek. Vyspělý a efektivní je také automobilový průmysl. Vyrábí se zde například automobily Volkswagen, Peugeot nebo Kia. Dále je důležitý i elektrotechnický průmysl a cestovní ruch hraje také významnou roli. [5]

3.2.Daňová soustava Slovenské republiky

Daňová soustava SR je velmi podobná soustavě ČR. Přece jen kdysi tvořili jeden stát a měli tedy stejné právní normy. První daňový zákon na území samostatné Slovenské republiky byl vydán v roce 1992, avšak účinný byl od 1. 1. 1993. Později byl nahrazen zákonem číslo 366 z roku 1999 o daních z příjmů.

Vůbec největší změnou byla daňová reforma, která proběhla v roce 2004, kdy byla zavedena jednotná sazba 19% u daní z příjmů. Touto reformou byla také zavedena nová forma sociálních náhrad a nároků a přistoupilo se k spravedlivějšímu rozdělování příjmů, kdy získávají větší prospěch hlavně rodiny s dětmi. Reforma byla založena na principu spravedlnosti a proporcionality. Stejně objekty mají být zdaněny stejně, a čím je předmět daně vyšší, tím větší daň by měl poplatník zaplatit při zachování zásady proporcionality.

K 1. 1. 2004 byla zároveň zrušena dan dědická a darovací, o rok později také daň z převodu nemovitostí. [9, 19]

Daň vyjadřuje finanční vztah mezi poplatníkem a státem a je nejdůležitější příjmovou položkou veřejných rozpočtů. Je nevyhnutelnou platbou a tak musí být přesně stanoven určitý systém jejího placení, výpočtu a výběru. Daňová politika Slovenské republiky popisuje jako efektivní daňový systém takový, který splňuje alespoň 5 vyjmenovaných vlastností, kterými jsou ekonomická efektivnost, spravedlnost, administrativní jednoduchost, flexibilita a přehlednost. Daně mají podstatný vliv na chování spotřebitelů, a proto by tento systém neměl činit příliš vysoký kontrast mezi cenami a užitek různých druhů zboží či služeb. Musí brát také v úvahu, že výše příjmů po zdanění se odráží také na spotřebě a úsporách. Systém má být jednoduchý a srozumitelný, měl by pružně reagovat na různé změny a poskytovat přehled o tom, kolik a kam se platí.

Daně se dělí na přímé a nepřímé dle toho, zda jsou obsaženy již v ceně výrobku nebo je zaplatíme až přímo správci daně. Přehled těchto daní je uveden v tabulce č. 3. 1. Tvoří 90 % příjmů státního rozpočtu a výdaje z nich se poté k občanovi dostanou přímo nebo zprostředkovaně např. formou zdravotnictví či školství. [9, 19]

Tab. č. 3. 1. – Rozdělení daní

Přímé daně	Nepřímé daně
Daň z příjmů fyzických a právnických osob	Daň z přidané hodnoty
Daň z motorových vozidel	Spotřební daně:
Místní daně:	
<ul style="list-style-type: none"> - daň z nemovitostí - daň ze psa - daň z užívání veřejných prostranství - daň z ubytování - daň z prodejních automatů - daň z nevýherních hracích přístrojů - daň za vjezd a setrvání motorového vozidla v historické části města - daň z jaderných zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - daň z piva - daň z lihu - daň z vína - daň z minerálních olejů - daň z tabákových výrobků - daň z elektřiny, uhlí a zemního plynu

Zdroj: www.euroekonom.sk, vlastní zpracování

Výnosy z DPH, daní z příjmů, z motorových vozidel a spotřebních daní plynou do státního rozpočtu a malá část se poté přerozdělí obcím a samosprávným krajům. Příjmy obcí tvoří také některé místní daně.

Správu a vybírání daní zajišťují finanční správy a obce. Každý má na starost tu daň, která plyne do jeho rozpočtu. [9, 19]

3.3. Daň z nemovitostí ve Slovenské republice

Daň z nemovitostí se řídí Zákonem č. 582 o místních daních a místním poplatku za komunální odpady a drobné stavební odpady z roku 2004 (dále jen „ZMD“), kdy v této zemi proběhla velmi důležitá, již charakterizovaná, daňová reforma. Nahradila dosavadní zákony o místních poplatcích, dani z nemovitostí a silniční dani. Došlo k zpřehlednění systému a správy místních daní, které spravují samosprávné celky. Všechny, kromě daně z motorových vozidel, které vybírají kraje, jsou v pravomoci obcí. Zákon jim umožňuje nastavit daňové zatížení podle svých potřeb a regulovat tak vývoj hospodaření. V některých případech je však omezena horní a dolní sazba, v jiných se zase daň stanoví na úrovni tržních cen. K největšímu nárůstu výnosů z daní dochází u daně z nemovitostí. [6]

ZMD v první části vyjmenovává druhy místních daní, kterým se pak v jednotlivých částech věnuje podrobněji. Na konci se pak zabývá poplatky. Místní daně ukládá obec a jsou jimi daň z nemovitostí, daň ze psa, za užívání veřejného prostranství, za ubytování, za prodejní automaty, za nevýherní hrací přístroje, za vjezd a setrvání motorového vozidla v historické části města a daň za jaderné zařízení. Nemovité věci tedy nemají svůj samostatný zákon jako České republice, ale jsou začleněny zde do místních daní spolu s mnoha jinými. Co mají tyto daně společné je správa, která je svěřena obcím, do jejichž rozpočtu plynou.

Daň z nemovitostí tvoří daň z pozemků, daň ze staveb a daň z bytů a nebytových prostor v bytovém domě. [13]

Daňová povinnost vzniká 1. ledna daného zdaňovacího období, které následuje po období, ve kterém se poplatník stal vlastníkem, správcem, nájemcem či uživatelem nemovitosti, která je předmětem této daně. Zánik nastává 31. prosince v případě, kdy poplatníkovi zaniknou vlastnická, správní, nájemní či užívatelská práva. Pro výpočet a výběr daně je rozhodující vždy stav nemovitosti k 1. 1. zdaňovacího období a ke změnám, které nastaly po tomto datu, se nepřihlíží. Pokud však poplatník nabyt nemovitost v průběhu roku zděděním, jeho povinnost k dani vzniká následujícím měsícem po tomto měsíci nabytí. Tady je povinen podat daňové přiznání do 30 dnů od vzniku této povinnosti, v ostatních případech se vždy podává do 31. 1. zdaňovacího období. Obec daň vyměří a ta je poté do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí splatná. Daň se stejně jako její základ zaokrouhuje na centy dolů a pokud přesahuje 33 000 eur, může být vyměřena nejméně ve dvou rovnoměrných splátkách. [13]

3.3.1. Daň z pozemků

Poplatníkem daně z pozemků je vždy vlastník daného pozemku nebo správce, je-li pozemek ve vlastnictví obce, státu či kraje a je zapsán v katastru nemovitostí. Může jím být také nájemce, pokud tento vztah trvá alespoň 5 let a dotyčný je zapsán v katastru nebo pokud si pronajímá pozemky spravované Slovenským pozemkovým fondem. Pokud nelze takto určit, je poplatníkem osoba, pozemek skutečně užívající. [13]

Předmětem daně jsou všechny pozemky, ležící na území Slovenské republiky, vyjmenované v ZMD. Ten také uvádí pozemky, které předmětem daně naopak nejsou. Vše je znázorněno v tabulce č. 3. 2.

Tab. č. 3. 2. – Daň z pozemků

Pozemky, které jsou předmětem daně	Pozemky, které nejsou předmětem daně
1) orná půda, chmelnice, vinice, ovocné sady, trvalé travní porosty	6) pozemky nebo jejich části, které jsou zastavěny stavbami, které jsou předmětem daně ze staveb či z bytů
2) zahrady	7) pozemky nebo jejich části, na kterých jsou postaveny pozemní komunikace s výjimkou účelových a železniční dráhy
3) zastavěné plochy a nádvoří	8) pozemky nebo jejich části zastavěné stavbami, které nejsou předmětem daně ze staveb
4) lesní pozemky, na kterých jsou hospodářské lesy, rybníky s chovem ryb a ostatní hospodářsky využívané plochy	
5) stavební pozemky	

Zdroj: Zákon č. 582/2004 Z.z.o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, vlastní zpracování

Pozemky se zařadí do příslušné kategorie dle zápisu v katastru. Stejně jako v ZDNU v ČR, je zde také uvedena definice stavebního pozemku. Je jím pozemek, na který bylo vydáno stavební povolení až do právoplatného kolaudačního rozhodnutí o stavbě, která bude předmětem daně ze staveb. Celkovou jeho výměru tvoří parcely, jejichž čísla jsou uvedena v tomto kolaudačním rozhodnutí o stavbě. [13]

Základem daně u orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a travních porostů je výměra pozemku násobená hodnotou, dle katastrálních území, uvedenou v příloze č. 1 ZMD. Část přílohy je znázorněna v tabulce č. 3. 3. U zastavěných ploch, nádvoří, zahrad a stavebních pozemků se výměra násobí hodnotou dle počtu obyvatel uvedenou v druhé příloze ZMD. U hospodářských lesů a chovných rybníků se výměra násobí hodnotou pozemku, zjištěnou dle předpisů o stanovení všeobecné hodnoty majetku. ZMD dává správci daně různé pravomoci. U pozemků, na něž se vztahuje při výpočtu daně příloha č. 1, může

například stanovit, že místo nulové hodnoty, zde uvedené, se použije jiná, jím stanovená, která však nesmí přesáhnout 50% hodnoty pozemku dle této přílohy za daný okres. Dále může všeobecně závazným nařízením stanovit, že místo hodnoty pozemku stanovené dle předpisů o stanovení všeobecné hodnoty majetku se použije hodnota stanovená tímto nařízením. Poslední pravomoc, kterou zákon uvádí, je stanovení jiné hodnoty stavebního pozemku, než je uvedena v příloze č. 2 ZMD. [13]

Tab. č. 3. 3. – Podoba přílohy č. 1

Okres	Kód KÚ	Název katastrálního území/okresu	Hodnota v eurech/m ²	
			OP	TTP
101	okres	BRATISLAVA I	0,0000	0,0000
101	804096	Staré Mesto	0,0000	0,0000
102	okres	BRATISLAVA II	0,8328	0,0000
102	804274	Nivy	0,7913	0,0000
102	847755	Podunajské Biskupice	0,8657	0,0000
102	870293	Vrakuňa	0,6847	0,0000
103	okres	BRATISLAVA III	0,4836	0,0989
103	804690	Nové Mesto	0,2038	0,0000
103	805866	Rača	0,3980	0,1082

Zdroj: Příloha Zákona č 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Takto zjištěný základ daně se poté pro výpočet daňové povinnosti násobí sazbou. Sazba činí 0,25%. Zde může správce daně využít své pravomoci a sazbu daně snížit nebo naopak zvýšit pro jednotlivé části obce nebo pro skupiny pozemků. Jsou stanoveny samozřejmě hranice, které správce daně nesmí překročit. U pozemků, jmenovaných v tabulce č. 3. 2. pod číslem 1, nesmí sazba překročit 5-násobek roční sazby. U hospodářských lesů a chovných rybníků je to už 10-násobek. V případě pozemků, jmenovaných pod čísly 2, 3, a 5 nesmí přesáhnout 5-násobek nejnižší roční sazby stanovené správcem daně ve všeobecném nařízení. Pozemky, které jsou spojeny se stavbou jaderného zařízení, mohou mít sazbu o mnoho vyšší, mohou se pohybovat až do 100-násobku roční sazby. [13]

3.3.2. Daň ze staveb

Poplatníkem je vlastník nebo správce v případě stavby ve vlastnictví státu, obce či kraje. U staveb spravovaných Slovenským pozemkovým fondem pak nájemce. Pokud nelze podle předchozích způsobů poplatníka určit, je poplatníkem skutečný uživatel stavby. [13]

Předmětem daně jsou stavby, ležící na území tohoto státu. Stavby se člení na ty, které jsou a nejsou předmětem daně, viz. tabulka č. 3. 4.

Tab. č. 3. 4. - Daň ze staveb

Stavby, které jsou předmětem daně	Stavby, které nejsou předmětem daně
1) obytné stavby a drobné stavby s doplňkovou funkcí k nim	10) stavby s byty nebo nebytovými prostory, které jsou předmětem daně z bytů
2) stavby určeny k zemědělské produkci a jejich sklady, skleníky a stavby pro vodní hospodářství	11) přehrady, vodovody, kanalizace na ochranu před povodněmi a rozvody tepelné energie
3) chaty a stavby pro individuální rekreaci	
4) samostatně stojící garáže	
5) hromadné garáže	
6) hromadné garáže umístěné pod zemí	
7) průmyslové stavby (sloužící energetice, stavebnictví a sklady vlastní produkce)	
8) stavby k ostatnímu podnikání, výdělečně činnosti, skladování	
9) ostatní stavby	

Zdroj: Zákon č. 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, vlastní zpracování

Pro zařazení stavby je rozhodující účel, ke kterému je využita k 1. lednu zdaňovacího období.

Základem daně je výměra zastavěné plochy v m², která se násobí sazbou. Sazba v současné době činí 0,033 eur za m² plochy. Správce daně zde může využít své pravomoci a stanovit jinou sazbu svým všeobecně závazným nařízením v celé obci nebo pouze v některých částech. Sazba daně, kterou určí, nesmí přesáhnout 10-násobek nejnižší roční sazby určené správcem daně ve všeobecném nařízení. Pokud se jedná o vícepodlažní stavby, může určit příplatek za každé podlaží kromě prvního, a to max. 0,33 eur. Podlaží pak zákon definuje podrobněji.

Daň se poté vypočte jako součin základu daně a roční sazby. Pokud se jedná o vícepodlažní budovu, sazba je zvýšena o součin počtu podlaží a příplatku za ně. V tomto případě není započteno první nadzemní podlaží. [13]

3.3.3. Daň z bytů a nebytových prostor v bytovém domě

Poplatníkem daně z bytů a nebytových prostor v bytovém domě (dále jen „daň z bytů“) je vlastník, správce bytu či nebytového prostoru ve vlastnictví státu, obce nebo kraje. Pokud jsou nebytové prostory ve vlastnictví více subjektů, poplatníkem je každý z nich dle výše svého podílu.

Předmětem daně jsou byty v bytovém domě a nebytové prostory. Byt, který se od 1. ledna zdaňovacího období používá z jiného účelu než je bydlení, se zdaní jako nebytový prostor.

Základ daně tvoří výměra podlahové plochy bytu či nebytového prostoru v m². Pro samotný výpočet daně se základ daně násobí sazbou, která v současné době činí 0,033 eur za m² základu daně. Jako u ostatních nemovitostí, i zde ji může správce daně ovlivnit. Podle podmínek v obci nebo v jejích jednotlivých částech může sazbu snížit či naopak zvýšit, a to max. do 10-násobku nejnižší roční sazby ustanovené jeho všeobecným nařízením. [13]

3.3.4. Osvobození a snížení daně

Některé nemovitosti mohou být od daně osvobozeny úplně nebo částečně. ZMD přesně definuje všechny tyto pozemky, stavby či byty a zároveň také subjekty, které mají pravomoc osvobodit nebo u nich snížit daň. Příklady jednotlivých nemovitostí a způsoby osvobození jsou uvedeny ve schématu č. 3. 1. Poplatník poté nárok na osvobození uplatní v daňovém přiznání. [13]

Schéma č. 3. 1. – Osvobození či snížení daně

Nemovitosti osvobozené přímo ze zákona	<ul style="list-style-type: none">• nemovitosti ve vlastnictví obce• pozemky a stavby ve vlastnictví veřejných vysokých škol• pozemky veřejně přístupných parků• pozemky a stavby ve vlastnictví církví a náboženských společností
Pozemky, u nichž lze snížit daň či je zcela osvobodit z titulu pravomoci obce	<ul style="list-style-type: none">• pozemky ve vlastnictví právnických osob, které nebyly založeny za účelem podnikání• pozemky na nichž se nachází hřbitovy• močály, rašeliniště, remízky, háje a větrolamy
Stavby nebo byty, u nichž lze snížit daň či je zcela osvobodit z titulu pravomoci obce	<ul style="list-style-type: none">• stavby a byty ve vlastnictví právnických osob, které nebyly založeny za účelem podnikání• stavby a byty sloužící školám a zdravotnickým zařízením• garáže ve vlastnictví osob starších 62 let

Zdroj: Zákon č. 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, vlastní zpracování

3.4. Evropská unie

Evropská unie (dále jen „EU“) představuje hospodářské a politické uskupení 28 evropských zemí, tvořících převážující část tohoto kontinentu. Jejím základem jsou zásady právního státu.

3.4.1. Stručná charakteristika

Evropskou unii, tvoří celkem 28 států, které se společně snaží o zachování míru, stability. EU pomáhá zvyšovat životní úroveň obyvatel a vytvořila také společnou evropskou měnu. Všechny aktivity pramení převážně ze smluv a dohod, které si země odsouhlasily a stanovily hlavní cíle ekonomického rozvoje. Umožňují lidem cestovat, stěhovat se nebo studovat téměř po celém kontinentu bez různých omezení. Hlavním ekonomickým pohonem

je jednotný trh, kde je umožněn volný pohyb zboží, službám, kapitálu i osobám. Dodržování lidských práv a svobod je další prioritou a je ukotveno v Lisabonské smlouvě, jejíž součástí je i Listina základních práv EU.

Evropská unie se stále rozvíjí a rozšiřuje. Snaží se o maximální transparentnost a demokracii svých orgánů a umožňuje občanům podílet se ve stále větší míře na politickém rozhodování. [23]

3.4.2. Historie

EU má své počátky už na konci druhé světové války. Hlavním cílem byla hospodářská spolupráce, která vycházela z předpokladu, že u zemí, které spolu obchodují, bude menší pravděpodobnost vyvolávání válečných konfliktů, což by mělo velmi neblahé ekonomické důsledky.

Po válce bylo však hospodářství v troskách a vedlo ke krizi. Francouzská vláda vypracovala plán na zajištění hospodářského rozvoje. Jako nejvhodnější oblast zvolila spolupráci v těžbě a zpracování uhlí a výrobě oceli. Tento projekt zveřejnila spolu s německou vládou v Schumanově deklaraci a později se k ní připojili další země: Belgie, Nizozemí, Lucembursko a Itálie. Vzniklo tak Evropské společenství uhlí a oceli, jehož hlavními cíli kromě těch ekonomických, byly také dělba práce, růst produktivity a různé politické cíle. Hospodářství členských zemí se úspěšně rozvíjelo, a tak vzniklo Evropské hospodářské společenství (dále jen „EHS“), jehož cíli bylo vytvoření celní unie, společného trhu, zavedení pravidel soutěže, společná politika, koordinace hospodářské politiky, vytvoření orgánů a sbližování zákonodárství. Země se rozhodly svou spolupráci dále rozšířit, a to v oblasti bezpečného využití atomové energie a výzkumu a vývoje. EHS zřídilo i dvě instituce, a to Evropský sociální fond a Evropskou investiční banku. Ostatní evropské státy dobře vnímaly tento vývoj a v roce 1973 se Dánsko, Irsko a Velká Británie staly členy EHS. Za 4 roky přistoupilo také Řecko, později Španělsko a Portugalsko. [1]

V roce 1989 se státy rozhodly o rozšíření ekonomické spolupráce a Smlouvou o Evropské unii zavedly společnou měnu Euro a EHS bylo přejmenována na Evropské společenství. Další významnou smlouvou byla Amsterodamská smlouva. O několik let později byla uzavřena Smlouva z Nice, která nastartovala důležité změny fungování EU. Byly jimi například změna hlasování Rady, počtu komisařů Evropské komise a reforma soudního systému. V prosinci roku 2009 vstoupila v platnost Lisabonská smlouva, která upravila Smlouvu o EU a Smlouvu o založení Evropského společenství. Dává občanům více

příležitostí a možností jak se vyjádřit, posiluje vládu Evropského parlamentu a zjednodušuje také hlasovací postupy a pravidla.

V současné době má EU 28 členů. Kromě již dříve uváděných jsou mezi nimi také Finsko, Rakousko, Švédsko, naše Česká republika, sousední Slovenská a Polská republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Estonsko, Maďarsko, Malta, Slovinsko, Bulharsko, Rumunsko a jako poslední přistoupilo v roce 2013 také Chorvatsko. Stejně tak se členem může stát každá další země, která ctí lidskou důstojnost, svobodu, demokracii, rovnost, právní stát a dodržuje lidská práva a svobody včetně práv menšin. Nakonec záleží už jen na členských státech, které o jejich přijetí do svého společenství rozhodnou. [1]

3.5. Daňová a obchodní politika Evropské unie

Dle Smlouvy o Evropské unii patří mezi její hlavní poslání podpora rozvoje Evropy, cenová stabilita, konkurenceschopnost, plná zaměstnanost, společenský pokrok a zlepšování životního prostředí. V oblasti daní se snaží o eliminaci cel a omezení v dovozu a vývozu mezi členskými státy. Už od samého počátku bylo hlavním cílem Evropského společenství vytvoření jednotného trhu. Jedná se o odstranění všech překážek, které by bránily volnému pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu, čímž lze snadno vytvořit rozsáhlý hospodářský prostor. Hlavní zásady této politiky byly zakotveny již v Římské smlouvě a doplněny Lisabonskou smlouvou o společné zásady v oblasti celních sazeb, dále o uzavírání celních a obchodních dohod, o obchodní rysy duševního vlastnictví, o zahraniční investice, o sjednocení liberalizačních praktik a o vývoz a ochranu obchodu proti dumpingu. [1, 10]

3.5.1. Orgány EU

Pro realizaci svých cílů vytvořila EU 9 orgánů, jejichž hlavní úlohou je určování cílů a směřování daňové politiky.

Evropský parlament, orgán volený přímo občany, má 763 členů, které tvoří zástupci členských zemí. Má pravomoc rozhodovat o rozpočtu EU a schvalovat nominace států na předsedu a členy Komise.

Evropská Komise má výhradní právo v předkládání legislativních návrhů a norem, vydávání doporučení a stanovisek. Tvoří ji vždy jeden státní příslušník z každého členského státu. Stanou se tak z nich Komisaři a každý má na starost jednu oblast společné politiky. Pro oblast daní, celní unie, auditu, atd. byl ustanoven francouzský politik Pierre Moscovici, který řídí aparát generálního ředitelství a další útvary. Ředitelství zaměstnává úředníky,

experty a další pracovníky, kteří vypracovávají legislativní návrhy, následně Evropskou komisí předkládané ke schválení. Dále vydávají tzv. Bílé a Zelené knihy. Bílé knihy obsahují návrhy opatření, vhodných k dosažení cílů, především daňových. Pro členské státy mají formu doporučení a jsou nezávazná. Zelené knihy naopak neobsahují žádné návrhy. Snaží se o vytvoření určitého místa pro konzultace jednotlivých problémů, do kterých má právo vstupovat prakticky každý občan členské země. Komise pak tyto knihy zveřejňuje. [10]

Evropská rada je dalším orgánem, který tvoří hlavy států, předsedové vlád, předseda Evropské komise a předseda Evropské rady.

Rada EU se snaží o koordinaci hospodářských, fiskálních a daňových politik. Skládá se z jednoho příslušníka každého členského státu a díky své zákonodárné pravomoci vydává legislativu, kterou musí vždy první schválit kvalifikovaná většina.

Soudní dvůr EU tvoří 28 soudců a 8 generálních advokátů, kteří jim jsou nápomocní. Je nezávislý na členských státech a jeho rozsudky mají velmi zásadní význam, neboť interpretují texty smluv a ovlivňují otázky daní. I právě v této oblasti je to vždy Soudní dvůr, kdo rozhoduje o řízeních týkajících se daňové harmonizace. Hlavními prameny těchto rozhodnutí jsou pravidla jednotného vnitřního trhu, celní unie, zákaz diskriminace a harmonizace daní. Snaží se zde vycházet nejen z obecných ale také z daňových zásad.

Účetní dvůr kontroluje finanční rozpočet a hospodaření EU. Má také právo kontrolovat účetnictví členských států, které čerpaly prostředky z unijního rozpočtu. Je opět nezávislou institucí a tvoří jej 28 auditorů.

Hospodářskému a sociálnímu výboru byla svěřena poradní funkce. Má 353 členů z různých hospodářských oblastí. Příkladem mohou být výrobci, zemědělci, dopravci, zaměstnanci, obchodníci i řemeslníci. Jsou to nezávislé osoby, které zastupují společnost občanů.

Výbor regionů zastává poradní a pomocnou funkci. Zabývá se hlavně oblastmi, jako jsou přeshraniční spolupráce, doprava či strukturální fondy. [10]

3.5.2. Harmonizace daní

Hlavním úkolem Evropské unie je dohlížet, zda daňové předpisy členských zemí splňují její politiky, kterými jsou podpora hospodářského růstu a tvorba pracovních míst, volný tok zboží, služeb a kapitálu, ochranná opatření vůči nespravedlivým výhodám podniků v jedné zemi oproti druhé, zábrana diskriminace spotřebitelů, zaměstnanců či podniků z jiných zemí EU. [10]

Daňové systémy členských zemí jsou často ovlivňovány také dalšími legislativami. Nejdůležitějšími z hlediska daní jsou mezinárodní daňové smlouvy, dále také smlouvy o zamezení dvojího zdanění, které se už vztahují konkrétně k přímým daním. Hlavní myšlenkou je zabránit uložení daňové povinnosti ve dvou zemích jednomu poplatníkovi. Tyto smlouvy vycházejí z jedné vzorové, která byla vytvořena OECD. Zároveň také členské státy EU uzavřely s některými členy Evropského hospodářského prostoru další smlouvy, týkající se daňových oblastí. Státy EU rovněž sepisují smlouvy s mezinárodními organizacemi jako například organizací WTO (Světová obchodní organizace) v oblasti cel. Důležitou roli hrají také Evropská organizace daňových správ a Evropská fiskální konfederace. [10]

Díky těmto smlouvám, zamezování dvojího zdanění a poskytování daňových informací se státy dostaly do určité shody, ale samotná harmonizace přímých daní však stagnuje. I přesto, že se jí zabývá samotný článek Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství, můžeme hledat příčiny její stagnace především ve dvou oblastech. A to v rozdílných účetních systémech členských zemí a také neochotě států k další harmonizaci, jelikož ji považují za zásahy do jejich vnitřního systému.

V oblasti nepřímých daní je harmonizace nezbytná pro správné fungování společného trhu, který tvoří volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. Hlavním cílem harmonizace je daň z přidané hodnoty, která tvoří od roku 1987 jedinou všeobecnou nepřímou daň v členských státech. Jak uvádí Šíroký (2013, s. 137), „*Soudní dvůr Evropské unie ve svých judikátech charakterizuje daň z přidané hodnoty jako obecnou daň ze spotřeby aplikovanou na zboží a služby postupně až do fáze prodeje včetně*“. Význam této daně stále roste a zvyšuje se také její podíl na hrubém domácím produktu. [10]

Bylo tedy sepsáno několik směrnic, sloužících k její harmonizaci. První směrnice uvádí důvody nutné k přechodu na systém daně z přidané hodnoty a jako cíl stanovuje její zavedení ve všech členských státech. Druhá charakterizuje předmět této daně a vymezuje základní pojmy jako místo zdanitelného plnění, poplatníky a dodání zboží či poskytnutí služby. Umožňuje stanovení různých sazeb a přijímání zvláštních národních opatření při zabraňování daňovým podvodům. V roce 1977 byla však nahrazena Šestou směrnicí, která zrušila zdanění dovozu a měla zásadní vliv na harmonizaci, jejíž prohlubování bylo jejím hlavním cílem. Dále se snažila o zajištění financování Společenství, výnosem této daně u členských států. Později byla také nahrazena, a to Směrnicí 2006/112/ES, která se skládá z 15 hlav a 12 příloh. Charakterizuje předmět daně, působnost, osoby povinné k dani, místo plnění, základ a sazby daně, osvobození, odpočty a mnoho dalších základních pojmů. Osmá směrnice spolu s Třináctou směrnicí se zase zabývají vrácením daně osobám povinným

k dani, avšak neusazeným na území EU. Místo zdanitelného plnění u nájmu movitých věcí pak upravuje směrnice Desátá. [10, 23]

Nejvýznamnějšími legislativními akty v oblasti harmonizace daně z přidané hodnoty bylo zrušení daně v rámci EU a stanovení minimálních sazeb. [10, 23]

3.6. Bulharsko

Tato země vstoupila do Evropské unie v roce 2007. Nachází se v jihovýchodní části Balkánského poloostrova s rozlohou okolo 111 002 km². Hlavním městem je Sofie a úředním jazykem bulharština. Bulharskou je parlamentní republikou s měnou bulharský lev. Nejdůležitějšími hospodářskými odvětvími jsou velkoobchod a maloobchod, doprava, pohostinství, veřejná správa, obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče.

Daňový systém je postaven na přímých daních. Firemní a osobní daně jsou spojeny klasickým systémem, kdy příjem korporace se zdaní na úrovni podniku a rozdělené zisky pak podléhají ještě osobní dani. Součástí daňového systému jsou také nepřímé a majetkové daně. [10, 23]

3.6.1. Daň z nemovitých věcí v Bulharsku

Poplatníky DzNV jsou tradičně vlastníci pozemků a budov. Základem daně je čistá účetní hodnota majetku po připočtení všech odpisů. Některé pozemky jsou osvobozeny. Jedná se o lesy a zemědělskou půdu. Daň se platí buď jednorázově anebo ve 2 splátkách. Pokud ji poplatník zaplatí do 30. dubna, získá slevu. Pokud má poplatník trvalé bydliště v nemovitosti, má nárok na slevu 50%, a pokud zaplatí do 30. dubna, opět má nárok na slevu za včasné zaplacení daně. [10]

3.7. Dánsko

Dánsko je nejmenší, nejjižnější a nejnižší položenou zemí ze všech skandinávských zemí. Nachází se na Jutském poloostrově s rozlohou asi 42 921 km². Hlavním městem je Kodaň, měnou Dánská koruna. Je to pluralitní konstituční monarchie. Hlavou státu je královna Margrethe II. Do Evropské unie vstoupilo 1. ledna 1973. Je také členem Schengenského prostoru. Hlavními hospodářskými odvětvími jsou veřejná správa, obrana, vzdělávání, zdravotní péče, velkoobchod a maloobchod.

V Dánsku jsou velmi nízké odvody na sociálním pojištění a týkají se pouze zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných. Je zde také jednotná sazba DPH. Vedle

osobní důchodové daně zde existuje rovněž místní důchodová daň. Za vypouštění CO₂ a SO₂ se v tomto státě vybírá emisní daň. Daň z podnikatelského zisku a osobní důchodová daň je zde stejně jako v Bulharsku propojena, ale s možností osvobození u podnikových akcionářů nebo snížení sazeb z dividend. [10, 23]

3.7.1. Daň z nemovitých věcí v Dánsku

Nemovitosti nacházející se na území tohoto státu mohou podléhat dvěma typům daně z nemovitých věcí. První je municipální daň a druhá samotná municipální daň z budov, sloužících jako kanceláře, závody, dílny a staveb, které se používají k podnikání. Oba typy jsou odečitatelnou položkou při výpočtu korporátní daně. [10]

3.8. Estonsko

Tento stát leží nejseverněji z pobaltských zemí, je republikou s jednokomorovým parlamentem a prezidentem, kterým je v současné době Toomas Hendrik Ilves. Hlavním městem je Tallinn a úředním jazykem estonština. Rozloha činí 45 227 km². Do EU vstoupilo Estonsko v roce 2004 a od roku 2011 je také členem Eurozóny. Mezi hlavní hospodářská odvětví řadí velkoobchod a maloobchod, dopravu, pohostinství, vzdělávání, zdravotní a sociální péči a průmysl.

Pravidla a zásady estonského daňového systému upravuje Estonská ústava a umožňuje ukládat a vybírat daně také územním samosprávám. Samostatné předpisy poté upravují státní daně, kterými jsou daň z příjmů, sociální daň, daň z pozemků, daň z hazardu, DPH, spotřební daň a daň z těžkých nákladních vozů. Mezi místní daně pak řadí daň z prodeje, daň z lodí, daň z reklamy, daň z uzavírek silnic a ulic, daň z motorových vozidel, daň ze zvířat, daň z veřejných vystoupení a parkovací poplatek. [10, 23]

3.8.1. Daň z nemovitých věcí v Estonsku

Daň z nemovitých věcí se v Estonsku vztahuje pouze na pozemky, tudíž zde nehovoříme o dani z nemovitostí, ale o dani z pozemků. Výnos daně plyne do rozpočtů samosprávných celků, které si také sami určí sazbu v rozmezí hranic stanovených zákonem. U pozemků, které nejsou plně využity k podnikatelským účelům, se sazba snižuje o 50%. Osvobození od daně se vztahuje na pozemky kolem obytných budov. [10]

3.9. Kypr

Kypr je pluralitní republikou s jednokomorovým parlamentem v čele s prezidentem Nikosem Anastasiadisem. Nachází se v severovýchodní části Středozemního moře a je největším ostrovem v této oblasti. Je také třetí nejmenší zemí EU. Do Unie vstoupil v roce 2004 a Euro bylo zavedeno o 4 roky později. Hlavním městem je Nikósie, úředním jazykem řečtina a rozloha činí 9 251 km². Hlavními průmyslovými odvětvími jsou velkoobchod a maloobchod, doprava, pohostinství, veřejná správa, obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče. Většina jeho vývozu míří do Řecka.

Daňový systém tvoří daň ze zisku korporací, osobní daň z příjmů s progresivní sazbou, DPH a daň z akcizů. Mezi důležité odvody se dále řadí příspěvek na obranu a platby sociálního pojištění. Co zde není zdaněno, je převod majetku. [10, 23]

3.9.1. Daň z nemovitých věcí v Kypru

Této dani podléhá veškerý majetek nacházející se na území Kypru. Základem daně je jeho odhadovaná tržní cena. Jsou stanoveny 2 sazby, a to nulová, která se použije na majetek do hodnoty 170 860 EUR (údaj z roku 2014) a progresivní sazba u majetku hodnoty vyšší. Tato daň se nezohledňuje při výpočtu daní z příjmů. [10]

3.10. Litva

Litva je republikou s jednokomorovým parlamentem a v čele stojí prezidentka Dalia Grybauskaitė. Leží ze všech pobaltských států nejjižnější a je také největší a nejlidnatější z nich. Lesy tvoří 30% jejího území, rozloha činí 65 300 km² a hlavním městem je Vilnius. Do EU vstoupila 1. května 2004 a členem Eurozóny je od 1. ledna 2015. Hlavními hospodářskými oblastmi jsou tradičně velkoobchod a maloobchod, doprava, pohostinství a průmysl.

Hlavním předpisem, týkajícím se litevského daňového systému, je zákon o daňové správě. V jeho textu najdeme vyjmenované daně, které se na území Litvy vybírají. Jsou jimi daň z přidané hodnoty, daň z akciz, daň ze zisku korporací, osobní daň z příjmů, daň z nemovitostí, pozemková daň, daň za znečišťování prostředí, povinné příspěvky na zdravotní pojištění, příspěvky do Garančního fondu, příspěvek na státní sociální pojištění a další odvody. Firemní a osobní daně jsou propojeny klasicky. Dividendy jsou zdaněny na úrovni korporace a dále pak individuálně u akcionářů. [10, 23]

3.9.2. Daň z nemovitých věcí v Litvě

Daň z nemovitých věcí se v Litvě dělí na daň z nemovitého majetku a pozemkovou daň. Daň z nemovitého majetku se vztahuje na nemovitosti ležící na území Litvy. Platí ji tedy všichni vlastníci nemovitostí. Její výnos plyne celý do rozpočtů samosprávných celků. Základ daně tvoří samotná hodnota majetku, stanovená podle speciálních pravidel dle lokality.

Pozemkovou daň platí všichni majitelé soukromých pozemků a opět plyne do rozpočtů samosprávných celků. Základem daně je hodnota stanovená dle pravidel určených vládou. Podmínky pro vyměření a výběr daně si stanovují municipality samy. [10]

3.11. Rakousko

Rakousko je federativní republikou skládající se z 9 spolkových zemí. Má dvoukomorový parlament a v čele stojí spolkový prezident Heinz Fischer. Je to hornatá země a nachází se na východním okraji Alp. Rozloha činí 83 879 km², úředním jazykem je němčina a hlavním městem Vídeň. Tato země vstoupila do EU již v roce 1995 a členem Eurozóny se stala o 4 roky později. Hlavními hospodářskými odvětvími jsou velkoobchod a maloobchod, doprava, pohostinství a průmysl.

Daňový systém Rakouska se skládá z přímých a nepřímých daní a sociálního pojištění. Součástí daňového systému jsou majetkové daně, daně z motorových vozidel a další místní daně. Korporátní a osobní důchodové daně jsou opět klasicky propojeny. Dividendy jsou vypláceny z již zdaněného zisku a poté podléhají dalšímu zdanění. [10, 23]

3.9.3. Daň z nemovitých věcí v Rakousku

Předmětem DzNV jsou veškeré nemovitosti, nacházející se na území Rakouska. Daň je vypočtena ze základní sazby násobené koeficientem, který je stanoven pro konkrétní lokalitu. Splatná je ve 4 splátkách. Zároveň je také odečitatelnou položkou při výpočtu daně ze zisku. [10]

4. Analýza daně z nemovitých věcí

Následující kapitola se zabývá srovnáním DzNV v České republice a ve Slovenské republice. Součástí je také výpočet DzNV vždy u dvou obcí z každého státu a následná komparace jejich výše.

4.1. Srovnání daně z nemovitých věcí v České a ve Slovenské republice

Daň z nemovitých věcí je v ČR rozdělena na daň z pozemků a ze staveb a jednotek a má svůj vlastní zákon vymezený pouze pro ni. Na Slovensku je zahrnuta do místních daní a je součástí tohoto stejnojmenného zákona. Dělení je trojí, na daň z pozemků, daň ze staveb a daň z bytů.

Po srovnání lze konstatovat, že výpočet daně je ve slovenském daňovém systému mnohem jednodušší. Násobí se prakticky jen výměra plochy se sazbou. Nepoužívají se zde žádné koeficienty dle počtu obyvatel, polohy stavby či místní koeficienty.

Pravomoci obcí jsou uloženy jinak. Ve Slovenské republice obce ovlivňují daň prostřednictvím přímého snížení či zvýšení její sazby. Mají také pravomoc mnohé pozemky či stavby, vymezené zákonem, úplně či částečně od daně osvobodit. V ČR jsou pravomoci obcí stanoveny ZDZV pomocí koeficientů a možnostmi osvobození.

Rozdílné je také zaokrouhlování základu daně i sazby. Zatímco v ČR se zaokrouhluje na celé metry čtvereční či koruny nahoru, na Slovensku naopak na centy dolů.

Předměty daně jsou velmi podobné, sazby však odlišné. Zatímco v ČR jsou pro různé typy pozemků různé sazby, ve SR je sazba jednotná, která činí 0,25% a obce s ní mohou dále manipulovat. Co se týče staveb a bytů, je opět stanovena jednotná sazba, a to 0,033 eur, na rozdíl od českého systému, kde se sazba opět liší dle druhů staveb. Při srovnání jsou slovenské sazby mnohem výhodnější už jen proto, že dopadají na všechny typy nemovitých věcí stejně. Záleží už jen tedy na správci daně, jak dle svých zákonných pravomocí s touto skutečností naloží.

Placení daně je v obou zkoumaných zemích rozdílné. V ČR se platí dle typu poplatníka, a to ve dvou stejných splátkách, pokud daň přesahuje 5 000 Kč. Na Slovensku je platba daně přísnější. Platí se už do 15 dnů po vyměření daně jejím správcem. Teprve až částka přesáhne 33 000 eur, což je při přepočtu kurzem 27,025 Kč, stanoveným Českou národní bankou k 2. únoru 2016, asi 891 825 Kč, je možné hradit daň ve dvou splátkách. Je zde tedy vidět velký rozdíl ve lhůtách splatnosti DzNV. Je ale nutné brát v úvahu, že

slovenský správce nemá pro vyměření daně stanovenou lhůtu, tudíž nemusí být doba splatnosti od podání daňového přiznání až tak krátká, jak se na první pohled zdá. [17]

Správa daně v obou zkoumaných zemích je podobná. V ČR DzNV spravuje stát prostřednictvím finančních úřadů. Uplatňování pravomocí se provádí stejně, a to prostřednictvím všeobecně závazných vyhlášek. V obou zemích je také stejně stanovena hodnota, která se u vícepodlažních staveb přičítá k sazbě daně za každé nadzemní podlaží. V ČR však její výše činí 0,75 Kč, ve SR ji může stanovit obec max. na 0,33 eur, což vyjde při stejném přepočtu na mnohem vyšší částku, asi okolo 9 Kč. [17]

4.2. Praktický příklad z České republiky

Pro praktický příklad výše a výpočtu daně je proveden výpočet daň z nemovitých věcí ve dvou vybraných městech České republiky, a to v Opavě a Doksech.

4.2.1. Opava

Opava je okresní město, které leží v severovýchodní části naší země. Nachází se asi 30 km od Ostravy nedaleko hranic s Polskem. Vzniklo v oblasti Opavské pahorkatiny u břehu řeky Opavy, po které také dostalo své jméno. V současné době spadá do Moravskoslezského kraje. Celkový počet obyvatel je asi 58 tisíc a rozloha činí 90 km². [26]

Na rok 2016 byl stanoven rozpočet příjmů na 924 423 700 Kč a výdajů také na 924 423 700 Kč. Daň z nemovitých věcí se předpokládá v částce 60 000 tis. Kč. Což činí asi 6,5% celkových příjmů.

Zastupitelstvo města Opavy schválilo Obecně závaznou vyhlášku o stanovení koeficientů pro výpočet výše daně z nemovitostí s účinností od roku 2011 na území Statutárního města Opavy, které je vymezeno následujícími katastrálními územími: Držkovice, Jaktař, Jarkovice, Kateřinky u Opavy, Komárov u Opavy, Kylešovice, Malé Hoštice, Milostovice, Opava-Město, Opava-Předměstí, Palhanec, Podvihov, Suché Lazce, Vávrovce, Vlastovičky, Zlatníky u Opavy. Pro výpočet daně z pozemků stanovilo koeficient dle počtu obyvatel ve výši 3,5. Co se týče daně ze staveb, je stanoven koeficient 2. Město tedy využilo svou zákonnou pravomoc koeficient snížit o jednu až tři kategorie, jelikož počet obyvatel přesahuje 50 tisíc, tudíž by zde byl koeficient vyšší, a to 3,5. Místní koeficient činí 2. Žádné další koeficienty stanoveny nebyly. [18, 26]

Jako příklad je uveden pan Nováka, vlastníci rodinný dům se 2 nadzemními podlažími. Jeho zastavěná plocha činí 127 m² a nedaleko domu vlastní také zahradu,

s výměrou 350 m². Tyto nemovité věci se nacházejí v katastrálním území Opava – město. Cena pozemku dle Daňového portálu Finanční správy České republiky činí pro katastrální území Opava - město 12,77 Kč/m² a pro katastrální oblast Opava - předměstí 11,59 Kč/m². Dále vlastní v katastrálním území Opava – předměstí budovu pro rodinnou rekreaci s rozlohou 100 m². [18]

Podoba daňového přiznání k dani z nemovitých věcí pana Nováka je uvedena v příloze č. 1.

Výpočet daně u rodinného domu je následující:

$$127 * [(2 + 0,75) * 2] * 2 = 1\,398 \text{ Kč}$$

Základ daně činí 127 m² a je násoben sazbou daně, která činí dle Zákona o dani z nemovitých věcí 2 Kč a byla zvýšena o 0,75 za nadzemní podlaží a následně násobena koeficientem 2, dle počtu obyvatel. Celková daň byla zaokrouhlena dle ZD NV na celé koruny nahoru a vynásobena také místním koeficientem 2.

Výpočet daně u zahrady:

$$12,77 * 350 * 0,0075 = 34 \text{ Kč}$$

Základ daně tvoří násobek ceny půdy 12,77 Kč a výměry pozemku, která je 350 m². Tato částka byla násobena sazbou daně činící 0,75%, dle ZD NV. Koeficient dle počtu obyvatel ani místní použit nebyl, jelikož zahrada je v tomto zákoně pro účely těchto koeficientů vyloučena.

Výpočet daně u budovy pro rodinnou rekreaci:

$$100 * 6 * 2 = 1\,200 \text{ Kč}$$

Základ daně byl násoben sazbou, která je vyšší než u první stavby a to 6 Kč a výsledná daň byla nakonec násobena místním koeficientem. Ačkoliv je zde pouze jeden koeficient a menší výměra, celková daň se díky vyšší sazbě moc neliší.

Celková daňová povinnost z nemovitých věcí je tedy 2 632 Kč.

4.2.2. Doksy

Město Doksy patří mezi nejznámější a také nejvyhledávanější rekreační střediska v severních Čechách. Leží v okrese Česká Lípa v Libereckém kraji a vzniklo asi ve druhé polovině 13. století za vlády krále Václava II. Velký význam měl však císař Karel IV., který zde založil roku 1367 Velký rybník, dnešní Máchovo jezero, které je vyhledávaným a velmi oblíbeným turistickým cílem. Počet obyvatel je kolem 5 204 a rozloha činí 74,93 km². V porovnání s Opavou je tedy mnohokrát menší, avšak turisticky oblíbenější. [24]

Daň z nemovitých věcí byla v návrhu obecního rozpočtu na rok 2016 předpokládána ve výši 9 milionů korun. Celkové příjmy na 96 419 tisíc Kč a výdaje rovněž. Podíl DzNV činí 9,3%.

V roce 2008 vydalo zastupitelstvo města pro katastrální území Doksy u Máchova jezera Obecně závaznou vyhlášku o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí u pozemků, staveb a místního koeficientu, kterou se zrušila předchozí obecně závazná vyhláška z roku 1997. Cena půdy v katastrálním území Doksy u Máchova jezera je stanovena dle Daňového portálu Finanční správy České republiky na 9,21 Kč/m². Zastupitelstvo města stanovilo koeficient u pozemků dle počtu obyvatel na 1,6, čímž využilo svou pravomoc a základní koeficient dle zákona zvýšilo. Koeficient u daně ze staveb byl stanoven na 1,4, jak je stanoveno v zákoně. Dále svou vyhláškou obec stanovila také další koeficient, a to 1,5 pro zákonem jmenované stavby. Místní koeficient činí 2. [18, 24]

V příkladu je opět uveden pan Novák, který je vlastníkem rodinného domu se dvěma nadzemními podlažími o rozloze 127 m², budovy pro rodinnou rekreaci o rozloze 100 m² a zahrady s výměrou 350 m². Všechny tyto nemovitosti se nacházejí v katastru Doksy u Máchova jezera.

Výpočet daně u rodinného domu:

$$127 * [(2 + 0,75) * 1,4] * 2 = 978 \text{ Kč}$$

Vypočet u stavby byl proveden stejným způsobem jako v předchozím příkladu. Daň je ale nižší, jelikož je stanoven nižší koeficient dle počtu obyvatel. V ostatním se výpočet daně nelišil.

Výpočet daně z pozemku u zahrady:

$$9,21 * 350 * 0,0075 = 25 \text{ Kč}$$

Daň z pozemku je nižší než v Opavě. Příčinou je nižší cena půdy v dané oblasti.

Výpočet daně u budovy pro rodinnou rekreaci:

$$100 * 6 * 1,5 * 2 = 1\,800 \text{ Kč}$$

Z výpočtu je zřejmé, že v Doksech je daň z budov pro rodinnou rekreaci podstatně vyšší. Důvodem je koeficient 1,5, který zastupitelstvo města stanovilo vyhláškou. Jelikož je tato obec turisticky oblíbená, může být stanovení tohoto koeficientu zapříčiněno vyšším podílem staveb pro rodinnou rekreaci, a tudíž se zde očekává i příznivý vliv na místní rozpočet.

Celková daňová povinnost činí 2 803 Kč.

4.3. Praktický příklad ze Slovenské republiky

Slovenská daň z nemovitých věcí se v mnoha věcech od DzNV v ČR liší. Jedná se zejména o výši sazeb a absenci koeficientů. Jak moc je tedy rozdílná výsledná daň, lze vidět v následujících příkladech. Daň byla vypočtena pro města Malčice a Senec.

4.3.1. Malčice

Obec Malčice spadá pod okres Michalovce a nachází se uprostřed Východoslovenské nížiny. Žije zde asi 1 400 obyvatel a rozloha činí 22,66 km². Většina obyvatel se živila zemědělstvím. Jak dokazují archeologické a písemné doklady, tato obec existuje již od velkomoravského období a patří k nejstarším v celém okolí. [22]

V roce 2012 vydalo zastupitelstvo pro katastr Malčice Všeobecné závazné nařízení o místních daních a místním poplatku za komunální odpady a drobné stavební odpady. Jak již bylo dříve uvedeno, daň z nemovitých věcí spadá do místních daní, a proto zde najdeme její sazby, které zákon obcím umožňuje si upravit dle svých potřeb. Sazba daně z pozemků činí 0,25%, zůstává tedy neupravena. U staveb jsou sazby, stanovené touto obcí, různé. Jejich přehled je uveden v tabulce č. 4. 1. Pokud je stavba vícepodlažní, připočte se k sazbě za každé další podlaží příplatek 0,04 €. Obec dále ve vyhlášce stanovila možnost snížení daně o 25% občanům starším 70 let. [22]

Tab. č. 4. 1. - Sazby daně z nemovitých věcí v obci Malčice

Typ nemovitosti	Sazba daně
stavby určeny k bydlení a drobné stavby	0,07 €
stavby na zemědělskou produkci, skleníky, vodní hospodářství	0,07 €
rekreační stavby a zahradní chaty	0,166 €
samostatně stojící garáže a hromadné garáže	0,166 €
průmyslové stavby, stavby sloužící energetice, atd.	0,232 €
stavby k ostatnímu podnikání, skladování	0,664 €
ostatní stavby	0,166 €
byty a nebytové prostory	0,07 €

Zdroj: Všeobecne záväzné nariadenie obce Malčice č. 3/2012 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, vlastní zpracování

Jako příklad je uveden pan Nováka se stejnými typy nemovitostí. Vlastní tedy v katastrálním území Malčice dvoupodlažní rodinný dům o rozloze 127 m², zahradu s výměrou 350 m² a budovu pro rodinnou rekreaci o výměře 100 m². U všech příkladů je při přepočtu na českou měnu užít kurz 27,025,-, vyhlášený Českou národní bankou. [17]

Výpočet daně u rodinného domu:

$$127 * (0,07 + 0,04) = 13 \text{ €}$$

Při výpočtu je základ daně neboli výměra plochy násobena sazbou určenou ve vyhlášce obce, která byla však vyšší než základní sazba, uvedená v ZMD. Navíc byla ještě navýšena o příplatek za nadzemní podlaží. Daň z nemovitých věcí u rodinného domu tedy činí 13 eur, což je v přepočtu asi 351 Kč. Ve srovnání s Českou republikou je to velký rozdíl. I když jsou sazby daně v podobné výši jako v ČR, nepoužívají se zde koeficienty, které nejspíš tento velký rozdíl způsobují. Za zmínku stojí hlavně místní koeficient, který téměř celou daň zdvojnásobuje. [17]

Výpočet daně z pozemku u zahrady:

$$1,85 * 350 * 0,0025 = 1,6 \text{ €}$$

Daň je vypočtena jako součin základu daně a sazby daně, která činí již ze ZMD 0,25% a obec ji takto ponechala. Základ daně se skládá z hodnoty pozemku, která je vždy uvedena v příloze č. 2, ZMD a výměry. V přepočtu činí daň 43 Kč. Při srovnání s Českou republikou je zde rozdíl již menší než u prvního výpočtu. Možnou příčinou je vyšší hodnota pozemku

ze strany Slovenska a na druhé straně absence českého koeficientu u tohoto typu pozemku. [17]

Výpočet daně u stavby pro rodinnou rekreaci:

$$100 * 0,166 = 16,6 \text{ €}$$

Tato daň je vypočtena jako součin výměry a sazby daně, stanovené obcí. Sazba je stanovena na vyšší úrovni než určuje zákon. Daň zde činí 448 Kč. Značný je opět rozdíl při srovnání s daní v České republice, je to totiž až o třetinu méně. Důvodem mohou být české koeficienty i vyšší sazba daně pro tento typ stavby. [17]

Celková daňová povinnost pana Nováka zde tedy činí 841 Kč.

4.3.2. Senec

Město Senec se nachází na jihozápadě Slovenska v Podunajské nížině asi 27 km od hranic s Rakouskem. Je dobře dopravně dostupný, leží u dálnice D1 a také u významného evropského železničního tahu. Rozloha činí 37,71 km² a žije zde přes 17 500 obyvatel. Je velmi oblíbeným turistickým cílem už kvůli kvalitnímu životnímu prostředí a Slnečným jazierám, které jsou bohatě navštěvované. [25]

V roce 2015 vydalo zastupitelstvo města pro katastrální území Senec Všeobecne záväzné nariadenie mesta Senec č.2/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Stanovilo různé sazby daně z pozemků, staveb a bytů pro různé typy. Pro větší přehlednost jsou sazby uvedeny v tabulce č. 4. 2., kde lze vidět velký rozdíl při srovnání s Malčicemi, zvláště u podnikatelských staveb. Ač se v samotném zákoně zdálo, že sazba je nízká a jednotná, zde je zřejmé, jak velké rozdíly u různých staveb mohou obce prostřednictvím svých pravomocí způsobit. [25]

Tab. č. 4. 2. – Sazba daně z nemovitých věcí v obci Senec

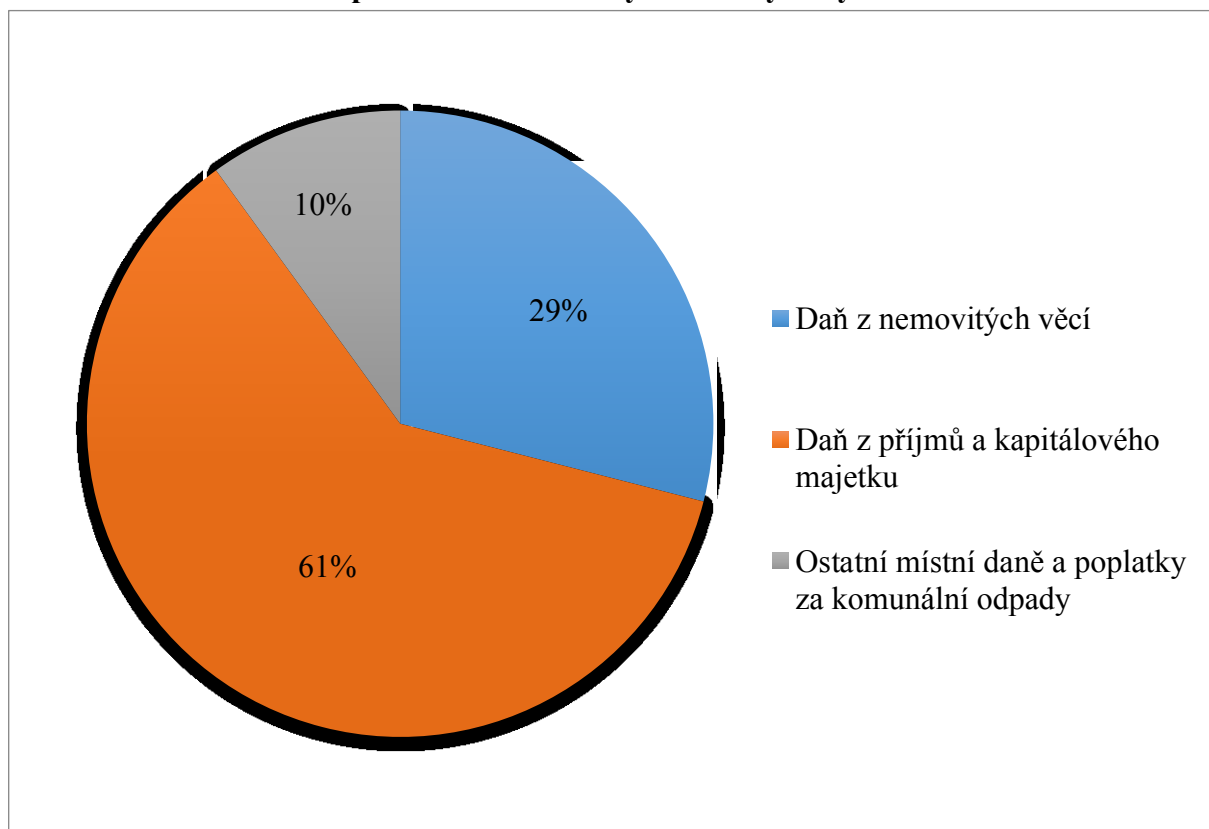
Pozemky	Sazba daně
orná půda, chmelnice vinice ovocné sady, trvalé travní porosty	0,38 %
zahrady	0,50 %
zastavěné plochy a nádvoří, ostatní plochy	0,55 %
hospodářské lesy a chovné rybníky, hospodářsky využívané vodní plochy	0,45 %
stavební pozemky	0,55%
pozemky, na nichž se nachází zařízení na výrobu elektřiny ze sluneční energie	1,50 %

Stavby a byty	Sazba daně
stavby určeny k bydlení a drobné stavby	0,17 €
stavby na zemědělskou produkci, skleníky, vodní hospodářství	0,37 €
chaty a stavby k individuální rekreaci	1,70 €
samostatně stojící garáže a hromadné garáže	0,60 €
průmyslové stavby sloužící energetice, stavebnictví, sklady	3,15 €
ostatní podnikání, skladování	3,15 €
ostatní stavby	1,70 €
byty	0,17 €
nebytové prostory používané jako garáž, a nebytové prostory nesloužící k podnikání	0,60 €
nebytové prostory sloužící k podnikání	3,15 €

Zdroj: Všeobecne záväzné nariadenie mesta Senec č.2/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, vlastní zpracování

Důvodem stanovené výše sazeb je perspektiva a podnikatelské uplatnění v tomto turisticky oblíbeném okresním městě. Jelikož jsou sazby příliš vysoké, tvoří velmi významnou položku příjmů městského rozpočtu. V návrhu rozpočtu na rok 2016 tvoří 18% celkových příjmů. Procentní zastoupení této daně v celkových daňových příjmech města je však 29% a je znázorněno ve výsečovém grafu č. 4. 1.

Graf č. 4. 1. – Procentní podíl daní na celkových daňových výnosech obce Senec

Zdroj: www.senec.sk, vlastní zpracování

Dále je u staveb jako příplatek za další nadzemní podlaží stanovena částka 0,1 €. Stejně jako v Malčicích je stanovena pouze u vymezených typů staveb sleva pro osoby starší 70 let, a to 50% z celkové daně. [25]

V příkladu je uveden výpočet daně dle stejného vzoru. Pan Novák vlastní v katastrálním území Senec dvoupodlažní rodinný dům na 127 m², zahradu s rozlohou 350 m² a stavbu pro rodinnou rekreaci o výměře 100 m².

Výpočet daně u rodinného domu:

$$127 * (0,17 + 0,1) = 34,2 \text{ €}$$

Tato daň se velmi liší od Malčic a také se blíží výši daně v České republice. Přepočet činí 924 Kč. Je to způsobeno vyšší sazbou daně, kterou zvolila obec a jak lze názorně vidět, výše daně se tak může v různých městech výrazně lišit. [17]

Výpočet daně z pozemku u zahrady:

$$350 * 4,64 * 0,005 = 8,1 \text{ €}$$

Jelikož je Senec okresním městem, jsou zde mnohem vyšší částky hodnot pozemků. Projevilo se to také na konečném výsledku, kdy daň za zahradu činí v přepočtu asi 219 Kč. Oproti ostatním městům, ať už ve Slovenské či České republice, je to obrovský rozdíl. Místním se tedy rozhodně vyplatí koupit si raději zahradu v nejbližší obci či městě, které už není okresním a takto perspektivním městem. [17]

Výpočet daně u budovy pro rodinnou rekreaci:

$$100 * 1,7 = 170 \text{ €}$$

Také vlastnictví stavby pro rodinnou rekreaci se v tomto městě velmi prodraží. V přepočtu částka vyjde na 4 590 Kč. Je to více než dvojnásobek daně v Opavě, která je také okresním městem a než v Doksech, stejně tak turisticky oblíbeném. Příčinou je vysoká sazba daně stanovená vyhláškou obce. Zákon neuvádí maximum této částky, proto mohou vznikat tak velké rozdíly. [17]

Pan Novák tedy celkem zaplatí 5 733 Kč.

4.4. Srovnání výše daně v obou zemích

Z vypočtených příkladů z vybraných měst České republiky a následně Slovenské republiky lze jednoznačně říci, že na Slovensku jsou v této dani oproti Česku veliké rozdíly. Pro větší přehlednost jsou celkové daně zobrazeny v tabulce č. 4. 3.

Tab. č. 4. 3. – Přehled velikosti daně ve vybraných městech v Kč

	Opava	Doksy	Malčice	Senec
Daň z rodinného domu	1 398 Kč	978 Kč	351 Kč	924 Kč
Daň ze zahrady	34 Kč	25 Kč	43 Kč	219 Kč
Daň z budovy pro rodinnou rekreaci	1 200 Kč	1 800 Kč	448 Kč	4 590 Kč
Celková daňová povinnost	2 632 Kč	2 803 Kč	841 Kč	5 733 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V ČR bylo srovnáváno okresní město Opava a malé, turistické město Doksy. Rozdíly se projeví hlavně u budovy pro rodinnou rekreaci a rodinného domu určeného k bydlení. V prvním případě je to určitě kvůli turistické oblíbenosti Doks. V druhém případě je daň vyšší v Opavě, díky koeficientu dle počtu obyvatel, který navíc město o několik kategorií, oproti zákonnému, snížilo. Vcelku se tyto rozdíly vykompenzují a daňová povinnost se liší jen o 171 Kč.

Na Slovensku jsou rozdíly podstatně vyšší. Malčice je obec s přibližně stejným počtem obyvatel jako Doksy a Senec je opět okresní město, navíc turisticky navštěvované. To se projevilo u daně z budov pro rekreaci, kde je částka až 10x větší oproti Malčicím. Vyhláška města Senec stanovila velmi vysokou sazbu pro tento typ staveb. Je to opravdu velký rozdíl a vlastnictví staveb v této oblasti je finančně náročnější, což může mít také konečný dopad na množství vlastníků, zde situovaných, staveb. Další rozdíl je u rodinného domu i zahrady. V Senci je daň opět vysoká, a to opět z důvodu vyšších sazeb. Výsledná daňová povinnost se tedy podstatně liší, a to o 4 892 Kč.

Turistická návštěvnost je při stanovování této daně, jak lze vidět, přednější než samotná velikost obce. Na Slovensku lze tuto DzNV považovat za velmi důležitý prvek při rozhodování o výběru místa stavby a bydlení.

Při srovnání obou států, zjistíme, že na Slovensku může být daň mnohonásobně vyšší nebo také naopak nižší než v ČR. Příčinou je zákonná pravomoc správce daně stanovovat sazbu daně v libovolné výši. To se v konečném důsledku výrazně projeví nejen na celkové výši daně, ale také na vyšším výnosu rozpočtu města. Je zde tedy logické, že turisticky oblíbená a hojně navštěvovaná města budou stanovit sazby vyšší, jelikož o nemovité věci

v nich lze předpokládat vždy vyšší zájem bez ohledu na sazby. Naopak malá města s nižší perspektivou budou naopak stanovovat sazby nízké. V České republice je výše daně ovlivněna stanovením koeficientů. Tato pravomoc je však omezena. Koeficienty dle počtu obyvatel mohou obce snižovat či zvyšovat vždy pouze o určitý počet kategorií. Vyšší moc má však místní koeficient, který lze v maximu stanovit až na číslo 5. Lze jej tedy považovat za hlavního hybatele výše daně.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo srovnání daně z nemovitých věcí v České republice a ve Slovenské republice, provedení praktického výpočtu daně vždy ve dvou vybraných městech obou zemí, následná analýza výsledků a komparace vzniklých rozdílů včetně analýzy možných příčin.

V první části práce byla uvedena stručná charakteristika daní, daňového systému, popis všech daní ČR a nebyla opomenuta ani krátká historie. Detailně byla charakterizována daň z nemovitých věcí, její předmět, základ daně, odvádění, a také historie. Práce byla zaměřena také na pravomoci obcí v souvislosti s daní z nemovitých věcí, vydávání obecně závazných vyhlášek, osvobození nemovitých věcí od této daně a možnosti ovlivňování celkové výše daně prostřednictvím koeficientů, které byly znázorněny pro větší přehlednost v tabulce č. 2. 9.

Charakterizována byla rovněž Evropská unie, její historie, orgány, hlavní cíle a daňová harmonizace. Dále deskripce vybraných členských zemí a jejich daňových systémů včetně daně z nemovitých věcí. Největší pozornost však byla věnována Slovenské republice, která je rovněž členem Evropské unie, a to od roku 2004 a sousedí s ČR, se kterou do roku 1993 tvořila jeden stát, Československo. Bakalářská práce byla tedy dále zaměřena na daň z nemovitých věcí ve Slovenské republice. Její předmět, základ daně a také postup samotného výpočtu. Součástí zaměření byly rovněž pravomoci obcí v oblasti ovlivňování výše daně z nemovitých věcí.

V poslední kapitole byla analyzována daň z nemovitých věcí, srovnány všechny aspekty a výpočty daně z nemovitých věcí v České republice a ve Slovenské republice. Pro lepší představu byly vypočteny čtyři vzorové příklady pro města z obou zemí. V České republice byl výpočet proveden pro Opavu a menší, avšak turisticky oblíbenější, město Doksy. Ve Slovenské republice byla pro výpočet uvedena malá obec Malčice a turisty hojně navštěvovaný Senec.

Na závěr byla provedena analýza těchto výpočtů a komparace výsledků včetně možných příčin rozdílů v těchto vybraných městech.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy

- [1] ČERNÝ, Igor. *Úvod do problematiky EU: skripta*. Ostrava Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 2014, 165 s. ISBN 978-80-248-3486-3.
- [2] FURKOVÁ, P., L. MATĚJKOVÁ a Š. ROSOVÁ. *Tvorba obecně závazných vyhlášek. Praktický průvodce pro obce*. Praha: C. H. Beck, 2013, 398 s. ISBN 978-80-7400-470-4.
- [3] KOLEKTIV AUTORŮ. *Meritum. Účetnictví podnikatelů 2014*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 536 s. ISBN 978-80-7478-447-7.
- [4] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 276 s. ISBN 978-80-7478-841-3.
- [5] LANDMANN, Rudolf. *Encyklopedie zeměpisu světa*. Ostrava: Knižní expres, 2009, 286 s. ISBN 978-80-7347-054-8.
- [6] LÁŠTIC, Erik. *Územná samospráva*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2010, 98 s. ISBN 978-80-223-2827-2.
- [7] PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualizované vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [8] RADVAN, Michal. *Daně a správa daní*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015. 128 s. Edice Učebnice Právnické fakulty MU, sv. č. 503. ISBN 978-80-210-7746-1.
- [9] SCHULTZOVÁ, Anna. *Daňovníctvo v SR*. Bratislava: SÚVAHA, spol. s r. o. 2004. 331 s. ISBN 80-88727-77-4.
- [10] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0.
- [11] VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014*. 12. vyd. Praha: 1. VOX, 2014. 392 s. ISBN 978-80-87480-23-6.

Zákony

- [12] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí v platném znění
- [13] Zákon č. 582/2004 Z.z.o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v platnom znení
- [14] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům v platném znění

[15] Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky v platném znění

[16] Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí v platném znění

Internetové a ostatní zdroje

[17] Česká národní banka. [online]. cit. [2016-02-02]. Dostupné z: www.cnb.cz

[18] Daňový portál. [online]. cit. [2016-02-02]. Dostupné z: <http://adisspr.mfcr.cz>

[19] EuroEkonom.sk. [online]. cit. [2016-01-25]. Dostupné z: www.euroekonom.sk

[20] HOLMES, Alena. Pravomoc obcí stanovit výši koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí. In: *daňáři online*: portál daňových poradců. [online]. 2008-06-01[cit. 2015-01-11]. Dostupné z: [http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d10115v13017-pravomoc-obci-stanovit-vysi-koeficientu-pro-vypocet-dane-z-ne/?search_query=\\$index=158&search_results_page=22](http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d10115v13017-pravomoc-obci-stanovit-vysi-koeficientu-pro-vypocet-dane-z-ne/?search_query=$index=158&search_results_page=22)

[21] KOHOUT, Pavel. Neefektivní a nespravedlivá daň z nemovitostí. In: *peníze.cz*. [online]. 2005-08-08 [cit. 2015-11-08]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/statni-rozpocet/17455-neefektivni-a-nespravedлива-dan-z-nemovitosti>

[22] Oficiálne stránky obce Malčice. [online]. cit. [2016-02-02]. Dostupné z: www.obecmalcice.sk

[23] Oficiální internetové stránky Evropské unie. [online]. cit. [2016-01-25]. Dostupné z: http://europa.eu/index_cs.htm

[24] Oficiální web města Doksy. [online]. cit. [2016-02-02]. Dostupné z: www.doksy.com

[25] Senec. [online]. cit. [2016-02-02]. Dostupné z: www.senec.sk

[26] Statutární město Opava. [online]. cit. [2016-02-02]. Dostupné z: www.opava-city.cz/cs

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
DzNV	Daň z nemovitých věcí
EHS	Evropské hospodářské společenství
EU	Evropská unie
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP	orná půda
SR	Slovenská republika
TTP	trvalý travní porost
ZDZNV	Zákon o dani z nemovitých věcí v platném
ZMD	Zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v platnom znení

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A SCHÉMAT

Tabulky

Tabulka č. 2. 5.	Daňová soustava v ČR
Tabulka č. 2. 6	Sazby daně z pozemků
Tabulka č. 2. 7.	Sazby daně ze staveb a jednotek
Tabulka č. 2. 8.	Hlavní kategorie příjmů a výdajů obce
Tabulka č. 2. 9.	Přehled koeficientů
Tabulka č. 3. 1.	Rozdělení daní
Tabulka č. 3. 2.	Daň z pozemků
Tabulka č. 3. 3.	Podoba přílohy č. 1
Tabulka č. 3. 4.	Daň ze staveb
Tabulka č. 4. 1.	Sazby daně z nemovitých věcí v obci Malčice
Tabulka č. 4. 2.	Sazba daně z nemovitých věcí v obci Senec
Tabulka č. 4. 3.	Přehled velikosti daně ve vybraných městech v Kč

Grafy

Graf č. 4. 1.	Procentní podíl daní na celkových daňových výnosech obce Senec
---------------	--

Schémata

Schéma č. 2. 1.	Lafferova křivka
Schéma č. 2. 2.	Základní prvky daně
Schéma č. 2. 3.	Třídění daní
Schéma č. 2. 4.	Třídění daní dle klasifikace OECD
Schéma č. 3. 1.	Osvobození a snížení daně

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 6.5.2016

.....*Jurčagová*.....

Petra Jurčagová

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí